

Warszawa, dnia 28 lutego 2020 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER CYFRYZACJI

BM-WSKN.0811.4.2019

Egz. Nr

Pan dr inż. Jerzy Żurek
Dyrektor
Instytutu Łączności –
Państwowego Instytutu Badawczego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹, w Instytucie Łączności – Państwowym Instytucie Badawczym² (dalej: IŁ-PIB lub Instytut lub Instytut Łączności) została przeprowadzona kontrola na temat: *Działalność finansowa, organizacja i jakość pracy oraz jakość zarządzania instytutem.*

Kontrolę przeprowadzono w trybie zwykłym, określonym ustawą o kontroli w administracji rządowej. Kontrola została przewidziana w Planie kontroli do realizacji przez Biuro Ministra Ministerstwa Cyfryzacji w 2019 roku, zatwierdzonym przez Ministra Cyfryzacji Pana Marka Zagórskiego w dniu 20 grudnia 2018 r.

Czynności kontrole prowadzone były w dniach 11-27 września 2019 r. przez zespół kontrolny w składzie:

1. Anna Huzarska – Naczelnik Wydziału Skarg, Kontroli i Nadzoru Biura Ministra Ministerstwa Cyfryzacji – kierownik zespołu, upoważnienie Ministra Cyfryzacji nr 2/2019 z dnia 6 września 2019 r.;

¹ Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092, z póź. zm.

² Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy, ul. Szachowa 1, 04-894 Warszawa

Pismo jest zgodne z wymaganiami WCAG 2.0 dla systemów teleinformatycznych w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych, określonymi w załączniku nr 4 do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. z 2017 poz. 2247)

2. Olga Kunecka – starszy specjalista w Wydziale Skarg, Kontroli i Nadzoru Biura Ministra Ministerstwa Cyfryzacji – członek zespołu, upoważnienie Ministra Cyfryzacji nr 2/2019 z dnia 6 września 2019 r.;
3. Katarzyna Luka – starszy specjalista w Wydziale Skarg, Kontroli i Nadzoru Biura Ministra Ministerstwa Cyfryzacji – członek zespołu, upoważnienie Ministra Cyfryzacji nr 2/2019 z dnia 6 września 2019 r.

Celem kontroli było dokonanie oceny funkcjonowania IŁ-PIB w zakresie:

- działalności finansowej,
- organizacji i jakości pracy,
- jakości zarządzania Instytutem.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 30 czerwca 2019 r.

Podstawę prawną działania IŁ-PIB stanowi ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. *o instytutach badawczych*³ (dalej: ustawa *o instytutach badawczych*) oraz Statut IŁ-PIB stanowiący załącznik do decyzji nr 56 Ministra Cyfryzacji z dnia 7 lipca 2017 r. *w sprawie zatwierdzenia statutu Instytutu Łączności – Państwowego Instytutu Badawczego* (dalej: Statut IŁ-PIB). Od dnia 31 maja 2005 r. Instytut Łączności posiada nadany rozporządzeniem Rady Ministrów⁴ status Państwowego Instytutu Badawczego.

(Dowód: akta kontroli str. 5-11)

Instytutem badawczym w rozumieniu ustawy *o instytutach badawczych* jest państwowa jednostka organizacyjna, wyodrębniona pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, która prowadzi badania naukowe i prace rozwojowe ukierunkowane na ich wdrożenie i zastosowanie w praktyce. Zgodnie z § 2 ust. 4 Statutu IŁ-PIB organem nadzorującym IŁ-PIB jest ~~minister właściwy do spraw informatyzacji. Organem sprawującym nadzór nad Instytutem zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Cyfryzacji z dnia 15 maja 2019 r. w sprawie wykazu jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Cyfryzacji lub przez niego nadzorowanych~~⁵ jest Minister Cyfryzacji. Stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy *o instytutach badawczych* Minister nadzorujący, nie rzadziej niż raz na 3 lata, przeprowadza kontrolę instytutu. Poprzednia kontrola została przeprowadzona w 2016 r.

W kontrolowanym okresie funkcję kierownictwa Instytutu Łączności pełnili:

1. Dyrektor – Pan dr inż. Jerzy Żurek, powołany na stanowisko z dniem 15 lipca 2014 r. na 5-letnią kadencję; zgodnie z pismem z dnia 18 września 2017 r.⁶ powołanie to przekształciło się w powołanie bezterminowe;

³ T. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1350

⁴ Dz. U. z 2005 r. nr 103, poz. 862

⁵ MP z 2019 r. poz. 462

⁶ Pismo Ministra Cyfryzacji Pani Anny Streżyńskiej z dnia 18 września 2017 r., znak: BDG-WK.1121.18.2017

2. Zastępca Dyrektora ds. Naukowych – Pan prof. dr hab. Zbigniew Jaroszewicz, w okresie od dnia 17 sierpnia 2016 r. do dnia 1 kwietnia 2018 r.; Pan Jordi Mongay Batalla, powołany na stanowisko z dniem 7 lutego 2019 r.;
3. Zastępca Dyrektora ds. Operacyjnych – Pan Marcin Osiecki, powołany na stanowisko z dniem 17 sierpnia 2016 r.;
4. Zastępca Dyrektora ds. Rozwoju i Komunikacji – Pani Magdalena Skarzyńska, powołana na stanowisko z dniem 7 lutego 2019 r.⁷

Funkcję Głównego Księgowego Instytutu pełniła Pani mgr Liliana Lejman, zatrudniona na tym stanowisku z dniem 1 października 2007 r.

(Dowód: akta kontroli str. 101, 494)

Na podstawie analizy dokumentacji źródłowej oraz otrzymanych pisemnych wyjaśnień, zespół kontrolny ocenił działalność finansową, organizację i jakość pracy oraz jakość zarządzania Instytutem Łączności w następujący sposób:

1. Działalność finansowa – **pozytywnie z uchybieniami**;
2. Organizacja i jakość pracy – **pozytywnie z nieprawidłowościami**;
3. Jakość zarządzania Instytutem – **pozytywnie z uchybieniem**.

Podsumowując wyniki analizy dokumentacji źródłowej dotyczącej kontrolowanych zagadnień oraz otrzymanych pisemnych wyjaśnień **pozytywnie z uchybieniami** oceniono funkcjonowanie Instytutu we wskazanych wyżej obszarach.

Powyższa ocena wynika ze stwierdzonych w toku kontroli następujących ustaleń:

A. Działalność finansowa

I. Plan finansowy oraz sprawozdanie finansowe

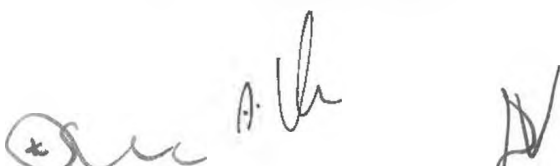
Kontrolą objęto Plan finansowy na 2019 rok, Sprawozdanie finansowe za 2018 rok oraz dokumenty powstałe w wyniku opiniowania Planu finansowego na 2019 rok.

Sprawozdanie finansowe IŁ-PIB za 2018 rok zawierało elementy określone w art. 45 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁸ (dalej: ustawa o rachunkowości), tj.:

- bilans,
- rachunek zysków i strat,
- informację dodatkową, obejmującą wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia,

⁷ Pismem z dnia 30 sierpnia 2019 r. zmieniono dotychczasowy akt powołania w części dotyczącej nazwy stanowiska pracy (z Zastępcy Dyrektora ds. Rozwoju i Promocji IŁ-PIB na Zastępcę Dyrektora ds. Rozwoju i Komunikacji IŁ-PIB).

⁸ T. j. Dz.U. z 2019 r. poz. 351

- rachunek przepływów pieniężnych,
- zestawienia zmian w kapitale (funduszu własnym).

Sprawozdanie finansowe za 2018 rok uzyskało pozytywną opinię niezależnego biegłego rewidenta, który zgodnie z art. 66 ust. 4 ustawy *o rachunkowości* został wybrany przez Ministra Cyfryzacji. Opinia i raport z badania zostały sporządzone w dniu 15 kwietnia 2019 r. W dniu 6 czerwca 2019 r. ww. Sprawozdanie zostało również pozytywnie zaopiniowane przez Radę Naukową IŁ-PIB⁹, a Decyzją nr 18/2019 z dnia 27 czerwca 2019 r. zatwierdzone przez Ministra Cyfryzacji.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Sprawozdaniu finansowym za 2018 rok, zrealizowane w 2018 r. przychody wyniosły 68 384 959,00 zł, natomiast koszty funkcjonowania Instytutu 63 222 789,00 zł. Zysk wyniósł 5 162 169,79 zł brutto (5 137 729,79 zł netto). Wyliczono podatek dochodowy na kwotę 24 440,00 zł.

(Dowód: akta kontroli str. 308-339, 518, 521-523)

Decyzją nr 19/2019 z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy 2018 przez Instytut Łączności, Minister Cyfryzacji wyraził zgodę na przeznaczenie zysku netto za 2018 rok w kwocie 5 137 729,79 zł na fundusz rezerwowy.

(Dowód: akta kontroli str. 379)

Plan finansowy na rok 2019:

- został sporządzony zgodnie z ustawą *o instytutach badawczych*,
- został podpisany w maju 2019 r. przez Dyrektora IŁ-PIB i nie był korygowany, a w dniu 6 czerwca 2019 r. został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Naukową IŁ-PIB¹⁰,
- przewiduje przychody (bez przychodów z projektu KSPO, tj. Krajowego Systemu Pობору Оплат¹¹) w wysokości 48 123 000,00 zł, z czego przychody pewne mają wynieść 42,3 mln zł, natomiast przychody prawie pewne 5,9 mln zł. Jak wynika z Planu przewiduje się, iż koszty ogółem (bez kosztów dotyczących realizacji KSPO) związane z planowanymi przychodami pewnymi i prawie pewnymi wyniosą ok. 47 955 000,00 tys. zł.

(Dowód: akta kontroli str. 340-378, 522-523, 531-535)

⁹ Uchwała nr 20/(2017-2021) Rady Naukowej IŁ-PIB z dnia 6 czerwca 2019 r. w sprawie zaopiniowania Sprawozdania finansowego IŁ-PIB za 2018 rok.

¹⁰ Uchwała nr 22 (2017-2021) Rady Naukowej IŁ-PIB z dnia 6 czerwca 2019 r. w sprawie zaopiniowania Planu finansowego Instytutu na rok 2019.

¹¹ W związku z tym, iż duża część przychodów i kosztów w Planie finansowym dotyczy jednego projektu, tj. KSPO oraz uwzględniając możliwe zaburzenia związane z projektem, przychody i koszty zostały zaprezentowane w dwóch wersjach, tj. z wyłączeniem i uwzględnieniem KSPO.

II. Polityka rachunkowości, procedury kontroli finansowej

Przyjęte w Instytucie łączności zasady prowadzenia rachunkowości zostały określone w Zarządzeniu nr 15 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie *ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) prowadzenia rachunkowości w Instytucie łączności*. Zmiany do polityki rachunkowości zostały wprowadzone Zarządzeniem nr 19 z dnia 3 października 2005 r. *wprowadzającym Aneks nr 1 do Zarządzenia nr 15 z 20 grudnia 2002 r. dotyczącego ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) prowadzenia rachunkowości w Instytucie łączności*.

Powyższy dokument spełnia wymogi określone w art. 10 ustawy o rachunkowości, tj. określa w szczególności:

- rok obrotowy i wchodzące w jego skład okresy sprawozdawcze,
- metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego,
- sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- system służący ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonywanych w nich zapisów.

Księgi rachunkowe prowadzone były przy użyciu komputera w programie System FK-Mercomp.

Obowiązująca w IŁ-PIB Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych została wprowadzona Zarządzeniem nr 12 Dyrektora Instytutu łączności z dnia 10 maja 2005 r. i nie podlegała zmianom.

(Dowód: akta kontroli str. 227-304, 525-526, 792-799)

Stosowane przez Instytut łączności procedury obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych zbadano na podstawie próby 27 faktur sprzedaży oraz 18 faktur zakupu¹² z okresu objętego kontrolą, tj. od 1 stycznia 2018 r. do 30 czerwca 2019 r.

Na podstawie analizy faktur stwierdzono, że:

1. faktury sprzedaży:

- rejestr faktur był prowadzony w układzie chronologicznym, a wszystkie dokumenty księgowe były oznaczone kolejnym numerem,
- faktury były wystawiane przez osobę do tego upoważnioną oraz zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym i zatwierdzone przez osobę do tego upoważnioną,

¹² Faktury do badania wybrano na podstawie próby wybranej w sposób losowy. Do kontroli wybrano 0,25 % faktur z Rejestru Sprzedaży (liczącego 10 844 faktury) oraz z Rejestru Zakupów (liczącego 7 358 faktur).

- dokumenty księgowe zostały właściwie zadekretowane w programie księgowym, zgodnie z zasadami obowiązującymi w Zakładowym Planie Kont,

2. faktury zakupu:

- rejestr faktur był prowadzony w układzie chronologicznym, a wszystkie dokumenty księgowe oznaczone były kolejnym numerem,
- faktury były sprawdzone pod względem merytorycznym oraz pod względem formalno-rachunkowym. Należy jednak zaznaczyć, że podpisy osoby upoważnionej do kontroli merytorycznej dokumentu oraz osoby upoważnionej do kontroli formalno-rachunkowej dokumentu były nieczytelne, co stanowi **uchybiecie**,
- faktury zostały zatwierdzone przez Główną Księgową oraz Dyrektora,
- poddane kontroli faktury zakupu w dekretacji nie zawierały daty, pod którymi dowody zostały zewidencjonowane w księgach rachunkowych, a w przypadku czterech faktur również numeru¹³, co stanowi **uchybiecie**.

(Dowód: akta kontroli str. 525, 961-1067, 1183-1184, 1191-1199)

Zgodnie z § 6 pkt 2 Regulaminu organizacyjnego IŁ-PIB z dnia 20 lipca 2016 r., bezpośredni nadzór i kontrolę nad gospodarką finansową w Instytucie łączności sprawował Zastępca Dyrektora ds. Operacyjnych. Realizowane obowiązki w zakresie rachunkowości w IŁ-PIB wynikały z Regulaminu organizacyjnego, a Dyrektor Instytutu nie upoważnił nikogo do wykonywania powyższych zadań w drodze odrębnego upoważnienia.

(Dowód: akta kontroli str. 1183-1184)

III. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą sytuacji ekonomiczno-finansowej, w tym Sprawozdanie finansowe za rok 2018 wraz z opinią biegłego rewidenta z badania Sprawozdania¹⁴.

Z przeprowadzonego badania biegły rewident wydał pozytywną opinię o Sprawozdaniu.

Sprawozdanie IŁ-PIB za 2018 r. przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Instytutu na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz jego wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony w tym dniu, zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości oraz polityką rachunkowości.

Mając dodatkowo na uwadze, iż poprzedni rok obrotowy, tj. 2017 zakończył się stratą netto (-) 2 821 938,04 zł, natomiast w roku 2018 Instytut osiągnął dodatni wynik finansowy, tj. zysk netto w wysokości 5 137 729,79 zł, należy uznać, że w kontrolowanym okresie sytuacja ekonomiczno-finansowa Instytutu łączności była stabilna.

¹³ Faktury nr: F/000427/18, 221250027057, CW/2019/04/39115, E/K1/0079901/18

¹⁴ Art. 64 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Decyzją nr 19/2019 z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy 2018 przez IŁ-PIB, Minister Cyfryzacji wyraził zgodę na przeznaczenie zysku netto za rok 2018 w kwocie 5 137 729,79 zł na fundusz rezerwowy.

(Dowód: akta kontroli str. 308-339, 379)

IV. Działalność podstawowa oraz działalność inna niż podstawowa

Prowadzona w 2018 r. przez IŁ-PIB działalność koncentrowała się na działalności podstawowej, obejmującej prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych, przystosowywanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych do zastosowania w praktyce, ich wdrażanie i upowszechnianie. Szczegółowa informacja dotycząca działalności podstawowej znajduje się w części B pkt VII Projektu wystąpienia pokontrolnego.

Oprócz powyższej działalności Instytut prowadził również działalność inną niż podstawowa zgodnie z § 7 pkt 4 Statutu IŁ-PIB. Działalność ta dotyczyła gospodarki posiadanymi nieruchomościami i urządzeniami służącymi gospodarowaniu tymi nieruchomościami. W ramach gospodarowania posiadanymi nieruchomościami Instytut wykonywał czynności prawne takie jak:

- zawieranie umów dotyczących wynajmu wolnych powierzchni i terenu,
- zawieranie umów na wynajem mieszkań zakładowych,
- zawieranie umów z podmiotami dostarczającymi media oraz innymi podmiotami świadczącymi usługi związane z gospodarką posiadanymi nieruchomościami,
- składanie oświadczeń w przedmiotowych kwestiach.

Powyższa działalność zgodnie z ustawą o instytucjach badawczych została wyodrębniona pod względem finansowym i rachunkowym z działalności podstawowej¹⁵.

Koszty i przychody działalności innej niż podstawowa wydzielone były na następujących kontach syntetycznych: 703, 704 i 705.

(Dowód: akta kontroli str. 12-18, 1105, 1183-1184, 1186)

V. Środki z tytułu dotacji oraz ewidencjonowanie przychodów i kosztów z nimi związanych

Instytut łączności zgodnie z zapisami ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki¹⁶ (dalej: ustawa o zasadach finansowania nauki) otrzymał w okresie objętym kontrolą dotacje Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznane na podstawie:

1. Informacji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 3674/E-242/S/2018 z dnia 26 czerwca 2018 r. o przyznaniu dotacji podmiotowej na utrzymanie potencjału badawczego w 2018 r. w wysokości 4 811 260,00 zł;

¹⁵ Art. 2 ust. 4 ustawy o instytucjach badawczych.

¹⁶ Dz.U. z 2018 r. poz. 87 – ustawa obowiązywała do 30 września 2018 r.

2. Decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 3674/E-242/M/2018 z dnia 10 lipca 2018 r. dotyczącej przyznania Instytutowi dotacji celowej na prowadzenie badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich w wysokości 50 400,00 zł.

Informacja oraz Decyzja Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zostały wydane po rozpatrzeniu *Wniosku z dnia 18 października 2017 r. o przyznanie dotacji na utrzymanie potencjału badawczego oraz dotacji na finansowanie działalności polegającej na prowadzeniu badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich na rok 2018*. Wniosek obejmował dotację na utrzymanie potencjału badawczego oraz finansowanie działalności polegającej na prowadzeniu badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich.

3. Decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 3674/E-242/SPUB/2018/1 z dnia 6 czerwca 2018 r. dotyczącej przyznania dotacji podmiotowej w wysokości 830 201,00 zł na finansowanie kosztów związanych z utrzymaniem specjalnego urządzenia badawczego (SPUB) pn. „Zestaw wzorców czasu i częstotliwości dla uczestnictwa w Polskiej Atomowej Skali Czasu TA(PL)”.

Decyzja została wydana na podstawie *Wniosku z dnia 15 września 2017 r. o przyznanie środków finansowych na utrzymanie specjalnego urządzenia badawczego na rok 2018*.

4. Decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 8/E-242/SPUB/SN/2019 dotyczącej przyznania dotacji podmiotowej w wysokości 863 187,00 zł na finansowanie w roku 2019 kosztów związanych z utrzymaniem aparatury naukowo – badawczej/ stanowiska badawczego (SPUB) pn. „Zestaw wzorców czasu i częstotliwości dla uczestnictwa w Polskiej Atomowej Skali Czasu TA(PL)”, która wpłynęła do IŁ-PIB w dniu 5 lipca 2019 r.

Decyzja została wydana na podstawie *Wniosku z dnia 28 września 2018 r. o przyznanie środków finansowych na utrzymanie specjalnego urządzenia badawczego na rok 2019*.

5. Decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 6915/IA/SN/2018 z dnia 6 sierpnia 2018 r., zmienionej decyzją nr 6915/IA/SN/2018.1 z dnia 4 października 2018 r., dotyczącej przyznania dotacji celowej w wysokości łącznie 1 368 000,00 zł na sfinansowanie w latach 2018 – 2019 kosztów zakupu, wytworzenia lub rozbudowy aparatury naukowo-badawczej stanowiącej dużą lub strategiczną infrastrukturę badawczą pn. „Rozwój potencjału badawczego IŁ-PIB w zakresie badania i wykorzystania atomowych wzorców czasu”, z tego: na rok 2018 przyznane zostały środki w wysokości 81 794,57 zł, a na rok 2019 środki w wysokości 1 286 205,43 zł.

Decyzja została wydana na podstawie *Szczegółowego zakresu informacji zawartych we wniosku o przyznanie środków finansowych na zakup aparatury naukowo-badawczej stanowiącej*

dużą infrastrukturę badawczą na rok 2018, który wpłynął do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dniu 31 sierpnia 2017 r.

(Dowód: akta kontroli str. 1204-1225)

Wnioski o przyznanie środków finansowych na realizację zadań zawierały elementy określone w art. 13c ust. 1 ustawy *o zasadach finansowania nauki*.

Przychody i koszty dotyczące projektów realizowanych w ramach przyznanych dotacji były ewidencjonowane na wyodrębnionych kontach w systemie F-K, zgodnie z obowiązującymi w IŁ-PIB zasadami rachunkowości.

VI. Czynności prawne dokonywane w zakresie rozporządzania składnikami aktywów trwałych

W okresie objętym kontrolą Instytut nie dokonywał czynności prawnych w zakresie rozporządzania składnikami majątku trwałego, które wymagałyby zgody Ministra nadzorującego lub Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

(Dowód: akta kontroli str. 1112-1116)

VII. Rozporządzanie składnikami mienia trwałego

Zasady rozporządzania składnikami mienia trwałego w Instytucie w okresie objętym kontrolą regulowały następujące wewnętrzne akty prawne:

- Procedura wynajmu w Instytucie Łączności;
- Regulamin Przetargu dotyczącego wynajmu wolnych powierzchni w IŁ-PIB;
- Regulamin zasad przydziału lokali mieszkaniowych pracownikom IŁ-PIB;
- Zarządzenie nr 15 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 5 września 2018 r. *w sprawie gospodarowania sprzętem komputerowym w IŁ-PIB*;
- Decyzja nr 2 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 1 lutego 2018 r. *w sprawie powołania Stałej Komisji ds. wyceny i zagospodarowania składników majątkowych wycofanych z eksploatacji oraz aparatury specjalnej pozostawionej po zakończeniu prac naukowo-badawczych – powołania Stałego Zespołu Likwidacyjnego, działającego na terenie IŁ-PIB w Warszawie*;
- Decyzja nr 3 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 1 lutego 2018 r. *w sprawie powołania komisji do przygotowania i przeprowadzenia w trybie przetargu pisemnego w roku 2018 na sprzedaż środków trwałych stanowiących własność IŁ-PIB w Warszawie przy ul. Szachowej 1*;
- Decyzja nr 12 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 22 maja 2018 r. *w sprawie likwidacji magazynu IŁ-PIB we Wrocławiu*;
- Decyzja nr 13 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 25 maja 2018 r. *w sprawie inwentaryzacji magazynu w IŁ-PIB we Wrocławiu*;

- Decyzja nr 14 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie terminów rocznej inwentaryzacji składników majątkowych IŁ-PIB;
- Decyzja nr 16 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 20 czerwca 2018 r. w sprawie powołania komisji do przygotowania i przeprowadzenia postępowań w trybie przetargu pisemnego w roku 2017 na sprzedaż środków trwałych stanowiących własność IŁ-PIB w Gdańsku przy ul. Jaśkowa Dolina 15;
- Decyzja nr 33 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 31 sierpnia 2018 r. w sprawie powołania Stałej Komisji ds. wyceny i zagospodarowania składników majątkowych wycofanych z eksploatacji oraz aparatury specjalnej pozostawionej po zakończeniu prac naukowo-badawczych; powołania Stałego Zespołu Likwidacyjnego, działającego na terenie IŁ-PIB we Wrocławiu;
- Decyzja nr 34 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 31 sierpnia 2018 r. w sprawie powołania komisji do przygotowania i przeprowadzenia postępowań w trybie przetargu pisemnego w roku 2018 na sprzedaż środków trwałych stanowiących własność IŁ-PIB we Wrocławiu przy ul. Swojczyckiej 38;
- Decyzja nr 36 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 5 września 2018 r. w sprawie powołania Grup spisowych do przeprowadzania rocznej inwentaryzacji składników majątkowych IŁ-PIB;
- Decyzja nr 2 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 14 stycznia 2019 r. w sprawie powołania Komisji do przygotowania i przeprowadzenia postępowań w trybie przetargu pisemnego w roku 2019 na sprzedaż środków trwałych stanowiących własność IŁ-PIB w Warszawie przy ul. Szachowej 1;
- Decyzja nr 3 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 14 stycznia 2019 r. w sprawie:
 - powołania stałej Komisji ds. wyceny i zagospodarowania składników majątkowych wycofanych z eksploatacji oraz aparatury specjalnej pozostawionej po zakończeniu prac naukowo-badawczych;
 - powołania Stałego Zespołu Likwidacyjnego, działającego na terenie IŁ-PIB;
- Decyzja nr 25 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 9 lipca 2019 r. w sprawie terminów rocznej inwentaryzacji składników majątkowych IŁ-PIB.

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą regulacji wewnętrznych normujących w Instytucie zasady rozporządzania składnikami mienia trwałego, w tym zgodność postępowania przy rozporządzaniu składnikami mienia trwałego z przepisami wewnętrznymi i zewnętrznymi oraz regulacje dotyczące dokonywania czynności prawnych w zakresie sprzedaży środków trwałych w drodze przetargu. Ustalono, że okresie objętym kontrolą Instytut nie podejmował czynności w zakresie zarządzania składnikami mienia trwałego wymagających zgody Ministra nadzorującego.

A. W. H.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w badanym okresie Instytut posiadał regulacje wewnętrzne dotyczące przetargów na sprzedaż środków trwałych. Decyzje Dyrektora IŁ-PIB w sprawie powołania komisji do przygotowania i przeprowadzania postępowań w trybie przetargu pisemnego na sprzedaż środków trwałych stanowiących własność IŁ-PIB były zgodne z przepisami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 października 1993 r. w sprawie zasad organizowania przetargu na sprzedaż środków trwałych przez przedsiębiorstwa państwowe oraz warunków odstąpienia od przetargu¹⁷.

Zespół kontrolny w zbadanym zakresie nie stwierdził nieprawidłowości ani uchybień.

(Dowód: akta kontroli str. 1112-1116, 1128-1179)

VIII. Spółki posiadane przez IŁ-PIB oraz wykonywanie praw z tytułu posiadanych akcji i udziałów

W okresie objętym kontrolą Instytut posiadał 57 akcji Spółki Akcyjnej BIAZET, o wartości 10 zł każda, które uzyskał w dniu 30 czerwca 1996 r. za zaległe zobowiązania Spółki BIAZET, na podstawie ugody bankowej. Należy zaznaczyć, że Instytut nie wykonywał praw z tytułu posiadania akcji Spółki BIAZET oraz nie osiągnął przychodu z ich posiadania.

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono, że:

- w okresie objętym kontrolą IŁ-PIB wykonywał prawa z tytułu posiadanych udziałów w spółce Park Naukowo – Technologiczny Polska-Wschód Sp. z o.o., tj. wystąpił do Ministra Cyfryzacji o zgodę, o wykonywanie praw z tytułu posiadanych udziałów oraz o ich sprzedaż. Zgoda została udzielona w dniu 12 lipca 2016 r.¹⁸ Na podstawie zawartej w dniu 13 lutego 2018 r. umowy sprzedaży Instytut dokonał zbycia wszystkich posiadanych udziałów;
- Dyrektor Instytutu, jego zastępcy oraz Główna Księgowa nie posiadali akcji oraz nie pozostawali w stosunku pracy ani nie świadczyli na innej podstawie usług lub pracy na rzecz spółki, której udziały lub akcje posiadał Instytut.

(Dowód: akta kontroli str. 1102-1104, 1112-1121)

IX. Zamówienia publiczne udzielone na realizację zadań finansowanych ze środków publicznych

W Instytucie łączności do 5 września 2019 r. zagadnienie dotyczące udzielania zamówień publicznych o wartości powyżej 30 000 euro uregulowane było w Zarządzeniu nr 16 Dyrektora Instytutu łączności z dnia 19 lipca 2013 r. w sprawie *Instrukcji udzielania zamówień publicznych w IŁ-PIB*. Instrukcja została opracowana na podstawie obowiązującej wówczas ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*¹⁹. Załącznik nr 2 do Zarządzenia stanowił Regulamin Pracy Komisji Przetargowej.

¹⁷ Dz.U. z 1993 r. Nr 97, poz. 443, z późn. zm.

¹⁸ Znak sprawy: DT-WE.4112.4.2016

¹⁹ T. j. Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz.759, z późn. zm.

Pomimo, że w dniu 16 kwietnia 2014 r. weszła w życie ustawa z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw²⁰, która m. in. podniosła próg zastosowania procedur przewidzianych w ustawie Prawo zamówień publicznych dla wszystkich zamawiających z 14 000 euro na 30 000 euro, Zarządzenie nr 16 Dyrektora Instytutu Łączności z dnia 19 lipca 2013 r. nie zostało zmienione. Wskazać także należy, że przepisy Instrukcji udzielania zamówień publicznych były lakoniczne i stanowiły de facto powtórzenie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zarządzenie nr 16 Dyrektora Instytutu Łączności z dnia 19 lipca 2013 r. w sprawie Instrukcji udzielania zamówień publicznych w IŁ-PIB zostało uchylone Zarządzeniem nr 13 Dyrektora Instytutu Łączności z dnia 6 września 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych w IŁ-PIB o wartości szacunkowej przekraczającej wyrażoną w złotych kwotę 30 000 euro. Załączniki do Zarządzenia stanowią: Regulamin udzielania zamówień publicznych oraz Regulamin pracy komisji przetargowej. Ponieważ jednak Zarządzenie weszło w życie po terminie objętym kontrolą, nie zostało poddane analizie.

Procedurę dotyczącą udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej równowartości kwoty 30 000 euro do 5 września 2019 r. regulowało Zarządzenie nr 10 Dyrektora Instytutu Łączności z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej równowartości kwoty 30 000 euro. Regulamin określał wewnętrzną organizację przygotowania i przeprowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie zamówień publicznych na dostawy, usługi i roboty budowlane oraz zasad udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej do 30 000 euro w IŁ-PIB w Warszawie. Postępowanie w sprawie wyłonienia wykonawcy zamówienia prowadził dział odpowiedzialny za realizację zamówienia. Zgodnie z Regulaminem odrębne procedury dotyczące przeprowadzania rozeznania rynku zostały ustanowione dla postępowania o udzielenie zamówienia o wartości powyżej 3 000 do kwoty 15 000 euro oraz o wartości powyżej 15 000 do kwoty 30 000 euro. Przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia do kwoty 3 000 euro nie wymagało procedury rozeznania rynku.

Zarządzenie nr 10 Dyrektora Instytutu Łączności z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej równowartości kwoty 30 000 euro zostało uchylone Zarządzeniem nr 12 Dyrektora Instytutu Łączności z dnia 6 września 2019 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej przekraczającej wyrażoną w złotych kwotę 30 000 euro. Ponieważ jednak Zarządzenie weszło w życie po terminie objętym kontrolą, nie zostało poddane analizie.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora IŁ-PIB²¹, Instytut Łączności, na podstawie art. 13a ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, nie jest zobowiązany do sporządzenia planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych. Podstawą udzielania zamówień są:

²⁰ Dz. U. z 2014 r. poz. 423

²¹ Pismo Dyrektora IŁ-PIB Pana dr inż. Jerzego Żurka z dnia 19 lipca 2019 r., znak: DI.073.82.2019/211

- 1) zatwierdzony przez Dyrektora IŁ-PIB plan wydatków inwestycyjnych na dany rok kalendarzowy z podziałem na: aparaturę, sprzęt komputerowy, oprogramowanie, sieć komputerową, maszyny i urządzenia, inwestycje budowlane;
- 2) harmonogramy rzeczowo - finansowe realizowanych projektów;
- 3) roczne plany kosztów usług i materiałów niezbędnych do funkcjonowania zakładów i obiektów IŁ-PIB określone w budżetach komórek na dany rok;
- 4) potrzeby zakupów wynikające z realizowanych prac statutowych i zleceń;
- 5) inne potrzeby bieżące.

Plan inwestycyjny powstaje na podstawie potrzeb zgłoszonych przez poszczególne komórki organizacyjne Instytutu Łączności. Przygotowaniem propozycji planu inwestycyjnego w Instytucie zajmuje się Komisja inwestycyjna powołana przez Dyrektora IŁ-PIB. Do zadań komisji należy:

- 1) analiza potrzeb inwestycyjnych zgłaszanych przez komórki organizacyjne IŁ-PIB,
- 2) proponowanie kategorii pierwszeństwa i terminów realizacji zgłoszonych potrzeb,
- 3) przedłożenie planu do akceptacji Dyrektora IŁ-PIB,
- 4) opiniowanie dodatkowych wniosków skierowanych do Dyrektora IŁ-PIB po zaakceptowaniu planu inwestycyjnego na dany rok.

Ponadto kierownicy poszczególnych komórek organizacyjnych Instytutu Łączności oraz kierownicy projektów są zobowiązani do składania harmonogramów zakupów na dany rok kalendarzowy do Działu Zakupów.

W latach 2018²²-2019²³ Instytut przeprowadził 31 postępowań o udzielenie zamówień publicznych w trybie ustawy *Prawo zamówień publicznych*, z czego 14 postępowań zostało unieważnionych, a 17 zakończyło się udzieleniem zamówienia. Podstawą unieważnienia postępowań o udzielenie zamówienia były następujące okoliczności:

- 1) nie złożono żadnej oferty niepodlegającej odrzuceniu (art. 93 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp) – 10 postępowań,
- 2) cena najkorzystniejszej oferty lub oferta z najniższą ceną przewyższały kwotę, którą zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia (art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp) – 2 postępowania,
- 3) postępowanie obarczone było niemożliwą do usunięcia wadą uniemożliwiającą zawarcie niepodlegającej unieważnieniu umowy w sprawie zamówienia publicznego (art. 93 ust. 1 pkt 7 ustawy Pzp) – 2 postępowania.

²² Zestawienie przetargów 2018

²³ Zestawienie przetargów 2019

Podczas kontroli analizie poddano dokumentację 3 postępowań o udzielenie zamówień publicznych wybranych w sposób losowy²⁴, co stanowiło 9,6% wszystkich postępowań o udzielenie zamówień publicznych przeprowadzonych w trybie ustawy *Prawo zamówień publicznych*. Wszystkie poddane kontroli postępowania zostały przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego, 2 z nich zakończone zostały podpisaniem umowy, a 1 zostało unieważnione na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 1 ustawy *Prawo zamówień publicznych*. Akta postępowań prowadzone były w sposób uporządkowany i chronologiczny, i zawierały m. in. decyzję o powołaniu komisji przetargowej, Specyfikację Istotnych Warunków Zamówienia, informacje dotyczące ogłoszenia zamówienia, oświadczenia kierownika zamawiającego oraz członków komisji przetargowej o braku lub istnieniu okoliczności powodujących wyłączenie z tego postępowania, protokoły z postępowania, w dokumentacji postępowań zakończonych zawarciem umowy, także zawarte umowy oraz ich rozliczenia. Dokumenty dotyczące powołania komisji przetargowej, wnioski komisji przetargowej w sprawie trybu postępowania, protokoły z postępowania oraz pismo z 23 listopada 2018 r. dotyczące unieważnienia postępowania zostały podpisane lub zatwierdzone przez kierownika zamawiającego, tj. przez Dyrektora Instytutu lub działającego z jego upoważnienia Zastępcę Dyrektora Instytutu.

Analiza akt postępowań wykazała, że:

- 1) postępowanie DZ/087/018/18 na dostawę sprzętu laboratoryjnego dla Instytutu Łączności – w aktach postępowania brak było formalnego wniosku oraz uzasadnienia dla podpisania aneksu (pismo dostawcy sprzętu było w języku angielskim) – Dyrektor Instytutu w piśmie z dnia 23 września 2019 r.²⁵ wyjaśnił, że pismo dostawcy w języku angielskim nie jest umową, ani nie obejmuje oświadczenia woli kształtującego treść stosunku prawnego, a jest jedynie zaproszeniem do rozpoczęcia negocjacji. Osoby zarządzające Instytutem oraz członek komisji przetargowej, a także osoby świadczące usługi prawne na rzecz Instytutu dysponowały dostateczną znajomością języka angielskiego pozwalającą nawiązywać i prowadzić kontakty i negocjacje z zagranicznymi partnerami gospodarczymi, w tym w zakresie niezbędnym do ustalenia treści pisma producenta sprzętu z dnia 5 listopada 2018 r. Obowiązujący w Instytucie regulamin, ani też ustawodawstwo dotyczące udzielania zamówień publicznych nie przewidywały sporządzania formalnego wniosku oraz uzasadnień dla podpisywania aneksów. Uzasadnienie sporządzenia aneksu zostało udokumentowane za pomocą wydruków korespondencji elektronicznej.

Wskazać należy, że zgodnie z regulacją zawartą w art. 9 ust. 2 ustawy *Prawo zamówień publicznych* postępowanie powinno być prowadzone w języku polskim. Zamawiający ma więc obowiązek sporządzenia w języku polskim niezbędnej dokumentacji

²⁴ DZ/087/018/18 – Dostawa sprzętu laboratoryjnego dla Instytutu Łączności – PIB, DZ/04/19 – Dostawa i uruchomienie aparatury naukowo-badawczej aktywnego masera wodorowego (aktywnego wodorowego wzorca czasu i prędkości) dla IŁ, DZ/14/18 – Adaptacja pomieszczeń na potrzeby laboratorium oceny bezpieczeństwa produktów IT, zgodnej z Common Criteria na poziomie do EAL7

²⁵ Pismo znak: DI.073.101.2019/271

postępowania. Również informacje przekazywane w trakcie postępowania powinny być przygotowane w języku polskim. Zmiana umowy została dokonana w oparciu o art. 144 *Prawa zamówień publicznych*, zatem dokumentacja dotycząca dokonywanej zmiany, w tym pozwalająca na ocenę dopuszczalności zmiany umowy, powinna być prowadzona w języku polskim. Brak sporządzenia dokumentów w języku polskim, które stanowiły podstawę do zmiany umowy należy uznać za **nieprawidłowość**;

- 2) postępowanie DZ/04/19 – Dostawa i uruchomienie aparatury naukowo-badawczej aktywnego masera wodorowego (aktywnego wodorowego wzorca czasu i prędkości) dla IŁ-PIB – z akt postępowania wynika, że szacowania wartości zamówienie dokonano na podstawie informacji otrzymanej od jednej firmy. Dyrektor Instytutu w piśmie z dnia 23 września 2019 r.²⁶ wyjaśnił, że ponieważ przedmiot zamówienia, czyli maser wodorowy jest sprzętem bardzo specjalistycznym, dokonujący szacowania wartości zamówienia skierował zapytanie do firmy SoHo ART. Sp. z o. o., która była jedynym dostawcą takiego sprzętu do Instytutu w latach ubiegłych. Szacowanie wartości zamówienia zostało wykonane przez SoHo ART. Sp. z o. o. nieodpłatnie, w związku z czym usługa ta nie była zamówieniem publicznym, a ponadto nie podlegała wymogom obowiązujących w Instytucie zarządzeń dotyczących udzielania zamówień. Następstwem oszacowania wartości przedmiotu zamówienia było wszczęcie postępowania obejmującego ogłoszenie zamówienia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Biorąc pod uwagę, że przedmiotem zamówienia był zakup wysoce specjalistycznej aparatury naukowo-badawczej, wyjaśnienia te należy uznać za wystarczające.

Analizie poddano także prawidłowość sporządzenia Roczного sprawozdania o udzielonych zamówieniach w roku 2018. Sprawozdanie to zostało przekazane Prezesowi Urzędu w dniu 1 marca 2019 r., tj. w terminie wynikającym z art. 98 ust. 2 ustawy *Prawo zamówień publicznych*. W sprawozdaniu wskazano błędne dane dotyczące liczby postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia. Ze Zbiorczego zestawienia przetargów 2018 wynika, że w 2018 roku przeprowadzono 7 postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia, natomiast w Sprawozdaniu wskazano, że przeprowadzono 10 postępowań. Jak podczas kontroli wyjaśnił pracownik Działu Zakupów Instytutu, w Sprawozdaniu wskazano 1 postępowanie na roboty budowlane, które zostało wszczęte w 2017 roku, ale umowę zawarto w 2018 r. Podając liczbę postępowań dotyczących dostaw omyłkowo podano liczbę zawartych umów, zamiast liczby postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia. Ze Zbiorczego zestawienia przetargów 2018 wynika, że w postępowaniu DZ/08/18 zawarto 4 umowy. Wskazanie błędnych danych w Rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach w roku 2018 stanowi **nieprawidłowość**.

(Dowód: akta kontroli str. 448-470, 527-535, 615-783)

²⁶ Pismo znak: DI.073.101.2019/271

X. Umowy cywilnoprawne, w tym zawierane z pracownikami IŁ-PIB oraz zlecenie podwykonawcom zewnętrznym realizacji zadań w ramach prowadzonych projektów badawczych i prac rozwojowych

W kontrolowanym okresie w Instytucie łączności nie określono dodatkowych zasad zawierania umów cywilnoprawnych. Stosowano ogólne zasady, wynikające z obowiązujących przepisów prawa²⁷, na podstawie których, w uzgodnieniu z radcą prawnym, przygotowane zostały wzory umów cywilnoprawnych, dostępne w intranecie.

W okresie objętym kontrolą zawarto 175 umów cywilnoprawnych. W toku kontroli dokonano analizy 16% (tj. 28) umów cywilnoprawnych wybranych w sposób losowy, w tym: 8 umów zawartych z osobami fizycznymi (tj. 15% z 51 umów)²⁸ i 20 umów zawartych z innymi podmiotami (tj. 16% z 124 umów)²⁹.

Spośród 51 umów zawartych z osobami fizycznymi 4 umowy zawarte zostały z pracownikami IŁ-PIB. W wybranej losowo próbie umów poddanych kontroli znajdowała się 1 umowa zawarta z pracownikiem Instytutu łączności³⁰. W dokumentacji znajdowało się zobowiązanie pracownika do wykonywania pracy poza godzinami pracy w Instytucie łączności.

Stwierdzono, że wszystkie poddane kontroli umowy zawarte zostały w formie pisemnej. Umowy podpisane zostały przez strony stosunku cywilnoprawnego, odpowiednio – w imieniu zawierającego umowy, tj. Instytutu łączności – przez organ uprawniony do jego reprezentacji, tj. Dyrektora IŁ-PIB Pana dr inż. Jerzego Żurka i/lub przez osoby reprezentujące Instytut łączności, na podstawie pełnomocnictw udzielonych przez Dyrektora Instytutu Pana dr inż. Jerzego Żurka.

Treści umów określały:

- ich rodzaj i datę zawarcia,
- strony stosunku cywilnoprawnego (imiona i nazwiska, stanowiska, numery wpisów do ewidencji działalności gospodarczej, numery wpisów w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego),

²⁷ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks cywilny*, t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1145

²⁸ Umowy nr: 02 z dnia 1 stycznia 2018 r., 08 z dnia 2 stycznia 2018 r., 14/2018 z dnia 20 marca 2018 r., 20 z dnia 5 października 2018 r., 26/2018 z dnia 21 sierpnia 2018 r., 4/2019 z dnia 21 marca 2019 r., 10 z dnia 12 kwietnia 2019 r., 16 z dnia 17 maja 2019 r.

²⁹ Umowy nr: 6/2018/PP/ z dnia 19 marca 2018 r., 12/2018/PP/ z dnia 20 czerwca 2018 r. (wraz z 3 umowami indywidualnymi), 4/2018/ z dnia 11 lipca 2018 r., 8/2018/B/ z dnia 3 września 2018 r., 24/2018/PP/A z dnia 18 października 2018 r., IŁ/DRP/2/2018/ z dnia 21 listopada 2018 r. (wraz z aneksem z dnia 07.12.2018 r.), 35/2018/PP/ z dnia 12 grudnia 2018 r., 2/DINP/2018/ z dnia 28 grudnia 2018 r., Polisa nr 436000147363/ z dnia 10 stycznia 2018 r., IŁ/BD/04/2018 z dnia 24 października 2018 (wraz z 2 aneksami: aneks nr 1 z dnia 31 października 2018 r. i aneks nr 2 z dnia 28 czerwca 2019 r.), bn. z dnia 6 listopada 2018 r., 03/2018 z dnia 1 grudnia 2018 r. wraz z 3 aneksami, Umowa ramowa (bn.) z dnia 2 kwietnia 2019 r., BCK/UK/JW./1022/2019 z dnia 10 kwietnia 2019 r., IŁ/DRP/5/2019/PP z dnia 5 lutego 2019 r., DZ/10/2019/PP z dnia 19 lutego 2019 r., DZ/17/2019 z dnia 29 kwietnia 2019 r., 24/2019 z dnia 11 czerwca 2019 r., UM14/D003161064/505194422 z dnia 4 stycznia 2019 r., UM14/D003161064/505518301 z dnia 29 kwietnia 2019 r.

³⁰ Umowa nr 02 z dnia 1 stycznia 2018 r.

- datę rozpoczęcia i zakończenia czynności objętych umową,
- charakterystykę prac i miejsce ich wykonywania,
- zakres współpracy między stronami,
- wynagrodzenie.

W celu lepszego zabezpieczenia swoich interesów Zleceniodawca (IŁ-PIB) zawierał informacje na temat kar umownych lub innych zabezpieczeń z tytułu niewykonania umów lub nienależytego wykonania umów.

Przedmiotem zawartych umów były usługi lub dostawy. Wśród 20 umów poddanych kontroli, zawartych z innymi podmiotami (niż osoby fizyczne), znajdowały się 4 umowy³¹, których przedmiot stanowiły usługi doradcze, jednak zakres tych usług był różny.

(Dowód: akta kontroli str. 905-936, 1382-1480)

W okresie objętym kontrolą zlecano podwykonawcom zewnętrznym realizację zadań w ramach prowadzonych projektów badawczych i prac rozwojowych, zgodnie z założeniami dotyczącymi realizacji tych projektów.

W ramach 2 projektów badawczo-rozwojowych o znaczącej wartości zlecono podwykonawcom zewnętrznym wykonanie prac merytorycznych:

- 1) KSO3C – Krajowy schemat oceny i certyfikacji bezpieczeństwa oraz prywatności produktów (wartość projektu: 24 322 325,28 zł; dofinansowanie dla IŁ-PIB: 8 934 745,70 zł);
- 2) ZONE – Zintegrowany system wsparcia polityki i programów Ograniczenia Niskiej Emisji (wartość projektu 8 800 024,00 zł; dofinansowanie dla IŁ-PIB: 2 204 014,00 zł).

W ramach 2 prac komercyjnych badawczo-rozwojowych o znaczącej wartości zlecono podwykonawcom zewnętrznym wykonanie prac merytorycznych:

- 1) NKSP0 – opracowanie Studium przedwykonawalności i demonstracji technologicznej Nowego Krajowego Systemu Poboru Opłat (wynagrodzenie: 5 200 000,00 zł),
- 2) Przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych w ramach realizacji jednoźródłowych badań telemetrycznych TV, radia i Internetu, w tym zapewnienie Helpdesku (wartość: 2 076 950,00 zł).

(Dowód: akta kontroli str. 1183-1184, 1487-1492)

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, **pozytywnie z uchybieniami** oceniono funkcjonowanie Instytutu łączności w obszarze działalności finansowej. Zaznaczyć należy, że w 2018 r. Instytut wypracował wysoki wynik finansowy netto (zysk netto w wysokości 5 137 729,79 zł), podczas gdy za rok poprzedni osiągnął stratę netto wynoszącą (-) 2 821 938,04 zł. Na popra-

³¹ Umowy nr: IŁ/DRP/2/2018 z dnia 21 listopada 2018 r., (bn.) z dnia 6 listopada 2018 r., 03/2018 z dnia 1 grudnia 2018 r., umowa ramowa (bn.) z dnia 2 kwietnia 2019 r.

wę wyniku największy wpływ miały: realizacja umowy z Głównym Inspektorem Transportu Drogowego na Krajowy System Poboru Opłat oraz wzrost przychodów z projektów i innych prac badawczych. Niemniej jednak w toku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które nie miały istotnego wpływu na kontrolowaną działalność.

Za nieprawidłowości uznano:

- dokonanie zmiany umowy, zawartej w wyniku przeprowadzonego postępowania nr DZ/087/018/18 na dostawę sprzętu laboratoryjnego dla Instytutu łączności, na podstawie dokumentów sporządzonych w języku angielskim, zamiast w języku polskim;
- wskazanie w Rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach w roku 2018 błędnych danych, dotyczących liczby postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia.

Za uchybienia uznano :

- zamieszczenie na fakturach zakupu nieczytelnych podpisów przez osoby dokonujące kontroli merytorycznej oraz formalno-rachunkowej tych faktur;
- niezamieszczenie w dekretacji na fakturach zakupu dat i numerów, pod którymi zostały one zewidencjonowane w księgach rachunkowych.

B. Organizacja i jakość pracy

I. Aktualność wpisów w Krajowym Rejestrze Sądowym, akty założycielskie

Dane ujawnione w Krajowym Rejestrze Sądowym nie były aktualne. Instytut nie złożył do Krajowego Rejestru Sądowego wniosku o zmianę wpisu w związku z zatwierdzeniem przez Ministra Cyfryzacji – Panią Annę Streżyńską, Statutu Ił-PIB, stanowiącego załącznik do Decyzji nr 56 Ministra Cyfryzacji z dnia 7 lipca 2017 r. Z wyjaśnień Dyrektora Instytutu łączności z dnia 23 września 2019 r.³² wynika, że wniosek o zmianę wpisu nie został złożony przez przeoczenie:

Zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym rejestrze Sądowym³³ (dalej: ustawa o KRS) wniosek o wpis do Rejestru powinien być złożony nie później niż w terminie 7 dni od dnia zdarzenia uzasadniającego dokonanie wpisu, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Obowiązek ten nie został dopełniony, co uznano za **nieprawidłowość** w świetle ustawy o KRS.

(Dowód: akta kontroli str. 531-535)

II. Struktura organizacyjna oraz akty wewnętrzne w zakresie polityki kadrowej

Instytut łączności posiada następującą strukturę organizacyjną:

- A. Komórki prowadzące badania naukowe, prace rozwojowe oraz działalność wspomagającą badania

³² Pismo znak: DI.073.101.2019/271

³³ Dz. U. z 2019 r. poz. 1500, z późn. zm.

1. Zakłady naukowo-badawcze:

- (Z-1) Zakład Badań Systemów i Urządzeń,
- (Z-2) Zakład Analiz i Rozwoju Rynku ICT,
- (Z-3) Zakład Technologii i Zastosowań Internetu,
- (Z-4) Zakład Cyberbezpieczeństwa,
- (Z-5) Zakład Aplikacji Multimedialnych, Telemetrii i Systemów Inwentaryzacji,
- (Z-6) Zakład Zaawansowanych Technik Informacyjnych,
- (Z-8) Zakład Systemów i Sieci Bezprzewodowych,
- (Z-10) Zakład Zasilania Urządzeń Telekomunikacji i Energetyki,
- (Z-12) Centralna Izba Pomiarów Telekomunikacyjnych,
- (Z-12) Zakład Kompatybilności Elektromagnetycznej (we Wrocławiu).

2. Laboratoria:

- pion badawczy:

- Laboratorium Badań Urządzeń Telekomunikacyjnych (w Warszawie),
- Laboratorium Badań EMC (we Wrocławiu),
- Laboratorium Oceny Bezpieczeństwa Produktów Teleinformatycznych.

- pion wzorcujący:

- Laboratorium Metrologii Elektrycznej, Elektronicznej i Optoelektronicznej (w Warszawie),
- Laboratorium Aparatury Pomiarowej EMC (we Wrocławiu).

3. Organizator badań biegłości:

- Jednostka ds. Porównań Międzylaboratoryjnych (JPM) w Warszawie.

B. Komórki prowadzące działalność funkcjonalno-obstługową:

1. Dział Spraw Pracowniczych (DSP),
2. Dział Księgowości (DK),
3. Dział Administracyjny (DA),
4. Dział Zakupów (DZ),
5. Dział Informatyki (DIT),
6. Dział Informacji Naukowej i Szkoleń (DINS),
7. Dział Komunikacji (DKM),

8. Dział Obsługi Projektów (DOP),
9. Dział Prawny (DP),
10. Zespół Analiz i Budżetu (ZAB),
11. Dział krajowego Systemu Poboru Opłat i Monitoringu Transportu (DKSPO).

C. Pion Ochrony Informacji Niejawnych (PIN).

Instytut Łączności nie posiada wydzielonych oddziałów zamiejscowych i funkcjonuje w strukturze jednooddziałowej. Siedzibą Instytutu Łączności jest Warszawa, ul. Szachowa 1. Instytut posiada również dwie inne lokalizacje: w Gdańsku-Wrzeszczu przy ul. Jaśkowej Doliny 15 (gdzie funkcjonuje Zakład Systemów i Sieci Bezprzewodowych oraz Zespół ds. Zarządzania Zasobami IT w Gdańsku, będący częścią Działu Administracyjno-Gospodarczego) oraz we Wrocławiu przy ul. Swojczyckiej 38 (gdzie funkcjonuje Zakład Kompatybilności Elektromagnetycznej oraz Zespół ds. Zarządzania Zasobami IT we Wrocławiu, będący częścią Działu Administracyjno-Gospodarczego).

(Dowód: akta kontroli str. 12-50, 1068-1101)

W okresie objętym kontrolą w IŁ-PIB w zakresie polityki kadrowej obowiązywały niżej wymienione przepisy wewnętrzne:

1. Regulamin organizacyjny Instytutu Łączności – Państwowego Instytutu Badawczego wprowadzony Zarządzeniem nr 9 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 20 lipca 2016 r., zmieniony Zarządzeniem nr 3 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 7 lutego 2019 r. (obowiązywał do 6 czerwca 2019 r.). Zarządzeniem nr 6 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 7 czerwca 2019 r. wprowadzony został nowy regulamin organizacyjny IŁ-PIB, obowiązujący od 1 lipca 2019 r. Zatem w okresie 7-30 czerwca 2019 r. w Instytucie nie obowiązywał żaden regulamin organizacyjny. Pomimo, że nowy regulamin organizacyjny IŁ-PIB wprowadzony został 7 czerwca 2019 r., jednak wszedł on w życie dopiero z dniem 1 lipca 2019 r.

(Dowód: akta kontroli str. 19-50, 1068-1101)

2. Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy z dnia 1 lipca 2014 r., regulujący zasady wynagrodzenia. Dokument ten został prawidłowo zgłoszony do Okręgowego Inspektora Pracy w Warszawie. Załącznikiem do niego jest Tabela nr 1 zawierająca wykaz stanowisk, kwalifikacji i przedziałów wynagrodzenia zasadniczego pracowników w IŁ-PIB. Zwrócono uwagę, że w przypadku niektórych stanowisk przewidziana kwota najniższego wynagrodzenia wynosiła 1 700 zł brutto i utrzymywała się na poziomie płacy minimalnej, która obowiązywała w 2014 roku. W okresie objętym kontrolą płaca minimalna wynosiła odpowiednio: w 2018 r. 2 100 zł brutto, natomiast w 2019 r. 2 250 zł brutto. W związku z dokonaną zmianą płacy minimalnej należało dokonać zmiany Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy z dnia 1 lipca 2014 r. Powyższej oceny nie zmienia brzmienie § 3 ust. 2 Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy z dnia 1 lipca 2014 r., zgodnie z którym wynagrodzenie pracownika za pełny miesięczny wymiar czasu pracy

nie może być niższe od obowiązującego minimalnego krajowego miesięcznego wynagrodzenia. Brak dokonania powyższej zmiany należy ocenić jako **nieprawidłowość**.

(Dowód: akta kontroli str. 89-97)

3. Regulamin Pracy Pracowników Instytutu Łączności – Państwowego Instytutu Badawczego, wprowadzony Zarządzeniem nr 12 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 15 grudnia 2011 r.
4. Regulamin premiowania i nagród w Instytucie Łączności – Państwowym Instytucie Badawczym, wprowadzony Zarządzeniem nr 11 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 11 lipca 2017 r. Regulamin określał rodzaje przyznanych premii i nagród, tj.: premia uznaniowa, premia rynkowa, premia projektowa, premia zadaniowa, nagroda za publikacje oraz nagroda za projekty wynalazcze. Z treści § 1 ust. 2 Regulaminu wynikało, że z jednego tytułu Dyrektor Instytutu może przyznać premię tylko jednego rodzaju spośród wymienionych premii, z wyjątkiem premii uznaniowej. Premia uznaniowa może być przyznana przez Dyrektora Instytutu samodzielnie lub na wniosek bezpośredniego przełożonego za: wyróżniające się osiągnięcia zawodowe, efektywność pracy własnej lub podległych im zespołów, wykonywanie dodatkowych prac zleconych przez Dyrektora Instytutu lub kierownika komórki organizacyjnej. Premia uznaniowa może być przyznana na czas określony (premia okresowa) lub za wykonanie określonej pracy (premia jednorazowa). Zasady naliczania i wypłaty poszczególnych rodzajów premii oraz dokumenty, na podstawie których naliczana/wypłacana jest premia (za wyjątkiem premii uznaniowej) określone zostały w odrębnych zarządzeniach Dyrektora IŁ-PIB. W toku kontroli zwrócono uwagę, że pracownik Instytutu za te same osiągnięcia zawodowe może otrzymać dwa rodzaje premii, np. uznaniową i rynkową. W ocenie kontrolujących jednoznaczne zdefiniowanie nagród i premii oraz jasne sformułowanie kryteriów ich przyznawania powinno być instrumentem pozwalającym na motywowanie pracowników do wydajniejszej pracy.
5. Zarządzenie nr 10 Dyrektora Instytutu Łączności z dnia 3 sierpnia 2012 r. *w sprawie wprowadzenia regulaminu przyznawania dodatków bhp.*
6. Zarządzenie nr 7 Dyrektora Instytutu Łączności z dnia 16 kwietnia 2013 r. *w sprawie wprowadzenia regulaminu przyznawania dodatków funkcyjnych.*
7. Zarządzenie nr 14 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 4 czerwca 2013 r. *w sprawie zasad naliczania i wypłaty nagród za projekty wynalazcze dla pracowników IŁ-PIB – zasady stosuje się do projektów wynalazczych obejmujących patenty i wzory użytkowe.*
8. Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Instytucie Łączności, wprowadzony Zarządzeniem nr 1 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 19 stycznia 2018 r.
9. Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Instytucie Łączności, wprowadzony Zarządzeniem nr 1 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 28 stycznia 2019 r.

(Dowód: akta kontroli str. 51-88)

III. Polityka kadrowa

Stan osobowy Instytutu łączności w okresie objętym kontrolą przedstawiał się następująco:

- na dzień 1 stycznia 2018 r. – 222 osoby – 206,8 etatu,
- na dzień 31 grudnia 2018 r. – 229 osób – 212,4 etatu,
- na dzień 30 czerwca 2019 r. – 234 osoby – 219,05 etatu.

Analiza listy pracowników zatrudnionych w IŁ-PIB w okresie objętym kontrolą wykazała, że z 234 pracowników Instytutu, 120 osób zostało zatrudnionych przed 2010 r., natomiast po 2010 r. zostało zatrudnionych 114 osób, z czego 81 po 2015 r.

(Dowód: akta kontroli str. 12-18, 488-490)

Zespół kontrolny dokonał przeglądu 24 losowo wybranych teczek³⁴ akt osobowych pracowników IŁ-PIB, w tym teczek kierownictwa. Akta osobowe pracowników IŁ-PIB były prowadzone w sposób uporządkowany i czytelny. Dokumenty znajdujące się w poszczególnych częściach akt były ponumerowane, a każda z części akt osobowych zawierała wykaz znajdujących się w niej oświadczeń lub dokumentów.

Podczas kontroli stwierdzono, że w 7 teczkach zawierających akta osobowe pracowników brakowało aktualnych zakresów obowiązków³⁵, w 3 teczkach brakowało dat w zakresach obowiązków³⁶, a dodatkowo w 1 teźce brakowało podpisanej umowy o zakazie konkurencji³⁷. W aktach osobowych Pana ██████████ znajdowała się umowa o zakazie konkurencji, jednak nie była podpisana przez żadną ze stron umowy. Z wyjaśnień Dyrektora Instytutu z dnia 23 września 2019 r.³⁸ wynika, że taka umowa nie została jednak zawarta. Stwierdzić zatem należy, że nie wszystkie akta osobowe pracowników IŁ-PIB, które zostały poddane kontroli, były prowadzone zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1986 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika³⁹ oraz Rozporządzenia Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej⁴⁰, co należy ocenić jako **nieprawidłowość**.

(Dowód: akta kontroli str. 498-508, 531-535, 784-788)

³⁴ Kontrolującym przedstawiono listę pracowników IŁ-PIB zatrudnionych na dzień 30 czerwca 2019 r., na podstawie której dokonano wyboru w sposób losowy około 10 % akt osobowych pracowników, tj. 24 teczek.

³⁵ Akta osobowe: Pana ██████████, Pana dr i ██████████, Pana ██████████, Pana ██████████, Pani ██████████, Pani ██████████, Pani ██████████ i Pana ██████████.

³⁶ Akta osobowe: Pana mgr inż. Mateusza Sieńskiego, Pani Anny Korzeneckiej i Pani mgr inż. Haliny Rynkiewicz.

³⁷ Akta osobowe Pana ██████████.

³⁸ Pismo znak: DI.073.101.2019/271

³⁹ Dz. U. z 1996 r. nr 62, poz. 286

⁴⁰ Dz. U. z 2018 r. poz. 2369

W tezkach osobowych kierownictwa Instytutu Łączności, zgodnie z obowiązującymi przepisami⁴¹, znajdowały się umowy o zakazie konkurencji. W okresie objętym kontrolą, do Dyrektora IŁ-PIB wpłynął jeden wniosek o wyrażenie zgody na dodatkowe zatrudnienie, zgodnie z art. 47 ustawy o *instytutach badawczych*. Powyższy wniosek złożyła Pani ██████████ ██████████, a Dyrektor wyraził zgodę na dodatkowe zatrudnienie.

(Dowód: akta kontroli str. 494, 531-535, 789)

Zgodnie z § 11 Statutu IŁ-PIB zatrudnienie pracownika naukowego jest poprzedzone konkursem. W okresie objętym kontrolą w IŁ-PIB zostały przeprowadzone trzy konkursy na stanowiska pracowników naukowych, dwa na stanowisko adiunkta i jeden na stanowisko profesora nadzwyczajnego. Każdy z konkursów był poprzedzony Decyzją Dyrektora IŁ-PIB i składał się z dwóch etapów. Etap pierwszy to ustalenie, czy kandydat spełnia warunki formalne określone w ogłoszeniu, natomiast etap drugi to przeprowadzenie rozmów z kandydatami. Z każdego postępowania konkursowego został sporządzony Protokół Komisji Konkursowej, a Rada Naukowa pozytywnie zaopiniowała wybór kandydata na dane stanowisko.

(Dowód: akta kontroli str. 491-493)

W okresie objętym kontrolą czterech pracowników naukowych zostało awansowanych:

1. Pan ██████████ – zajmujący od ██████████ stanowisko adiunkta w IŁ-PIB, uzyskał ██████████ habilitację i ██████████ zmienił swoje stanowisko na stanowisko profesora nadzwyczajnego (pismo skierowane do Rady Naukowej w tej sprawie w dniu ██████████);
2. Pan ██████████ – zajmujący od ██████████ stanowisko adiunkta w IŁ-PIB, uzyskał ██████████ habilitację i ██████████ zmienił zajmowane stanowisko na stanowisko profesora nadzwyczajnego (pismo skierowane do Rady Naukowej w tej sprawie w dniu ██████████);
3. Pan ██████████ – zajmujący ██████████ stanowisko asystenta (zatrudnienie na czas trwania projektu badawczego w ramach programu ██████████, na okres dwóch lat), z dniem ██████████ zmienił zajmowane stanowisko na stanowisko adiunkta (pismo skierowane do Rady Naukowej w tej sprawie w dniu ██████████);
4. Pan ██████████ – zajmujący od ██████████ stanowisko asystenta w IŁ-PIB, uzyskał w dniu ██████████ tytuł dr i z dniem ██████████ zmienił zajmowane stanowisko na stanowisko adiunkta (pismo skierowane do Rady Naukowej w tej sprawie w dniu ██████████).

(Dowód: akta kontroli str. 531-535)

IV. Oceny okresowe dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych i badawczo-technicznych

⁴¹ Art. 28 ust. 3-5 ustawy o *instytutach badawczych*.

Zgodnie z zapisami ustawy o *instytutach badawczych* pracownicy naukowcy i badawczo-techniczni podlegają ocenom okresowym nie rzadziej niż raz na 4 lata⁴². Tryb oceny okresowej określa regulamin ustanowiony przez Dyrektora.

Zarządzeniem nr 17 z dnia 30 sierpnia 2017 r. w sprawie regulaminu określającego tryb okresowej oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych i badawczo-technicznych IŁ-PIB Dyrektor Instytutu Łączności Pan dr inż. Jerzy Żurek ustanowił regulamin określający tryb przeprowadzania okresowej oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych i badawczo-technicznych IŁ-PIB (dalej: Regulamin). Regulamin stanowił załącznik nr 1 do ww. zarządzenia. W punkcie 1 Regulaminu zawarto zapis dotyczący przeprowadzania ocen pracowników zatrudnionych na stanowiskach naukowych i badawczo-technicznych, cyt. *Ocena dorobku naukowego i technicznego pracowników zatrudnionych w Instytucie Łączności PIB na stanowiskach naukowych i badawczo-technicznych dokonywana jest okresowo po upływie następujących okresów zatrudnienia w Instytucie Łączności:*

- a) profesor, profesor nadzwyczajny – cyklicznie, po każdym okresie 4 lat zatrudnienia,
- b) adiunkt, asystent – cyklicznie, po każdym okresie 2 lat zatrudnienia,
- c) stanowiska badawczo-techniczne – cyklicznie, po każdym okresie 2 lat zatrudnienia.

Stwierdzono, że zapis punktu 1 ppkt a Regulaminu jest niezgodny z art. 44 ust. 4 ustawy o *instytutach badawczych*.

W toku prowadzonych czynności kontrolnych dokonano analizy 30% dokumentacji dotyczącej ocen okresowych pracowników naukowych i badawczo-technicznych IŁ-PIB, przeprowadzonych w okresie objętym kontrolą⁴³.

W wyniku analizy dokumentów stwierdzono, że oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników Instytutu dokonywano na podstawie Regulaminu. Oceny dokonywała pięciorosobowa Komisja ds. Kadry, wybrana spośród członków Rady Naukowej IŁ-PIB⁴⁴. W okresie objętym kontrolą ocenianych było 29 pracowników Instytutu⁴⁵. Wszyscy pracownicy złożyli wypełnione części A *Kwestionariuszy dorobku naukowego i technicznego*. Bezpośredni przełożeni pracowników wypełnili część B ww. *Kwestionariuszy*, wyrażając w nich swoje opinie o pracownikach. Wszystkie uzupełnione *Kwestionariusze* przekazane zostały przez Kierownika

⁴² Art. 44 ust. 4 oraz art. 50 ustawy o *instytutach badawczych*.

⁴³ Na podstawie wykazu zawierającego nazwiska 30 pracowników IŁ-PIB, do kontroli wybrano w sposób losowy 30% dokumentacji, tj. dotyczącej ocen okresowych 9 pracowników. Do kontroli wybrano dokumentację dotyczącą co trzeciego pracownika z wykazu.

⁴⁴ Wyboru członków Komisji ds. Kadry dokonano na posiedzeniu nr 1 Rady Naukowej (kadencji 2017-2021) w dniu 30 marca 2017 r.

⁴⁵ Z wyjaśnień Dyrektora IŁ-PIB Pana dr inż. Jerzego Żurka z dnia 23 września 2019 r., znak pisma: DI.073.101.2019/271 wynika, że rozbieżność pomiędzy wykazem pracowników podlegających ocenie dorobku (30 osób), przekazanego kontrolującemu, a Sprawozdaniem Komisji ds. Kadry z oceny dorobku pracowników naukowych i badawczo-technicznych IŁ-PIB (29 osób) dotyczy 1 osoby, tj. Pana ██████████, zajmującego stanowisko starszego specjalisty badawczo-technicznego, który z dniem ██████████ rozwiązał umowę o pracę.

Działu Spraw Pracowniczych Przewodzącemu Komisji ds. Kadry. *Karty ocen dorobku pracowników naukowych/badawczo-technicznych* przedstawione zostały ocenianym pracownikom. Pracownicy nie wnieśli zastrzeżeń do przedstawionych im ocen okresowych.

Po dokonaniu ocen, w dniu 5 czerwca 2019 r., Przewodzący Komisji ds. Kadry Pan [REDACTED] sporządził *Sprawozdanie Komisji ds. Kadry Rady Naukowej z oceny dorobku pracowników naukowych i badawczo-technicznych IŁ-PIB*. Na posiedzeniu w dniu 6 czerwca 2019 r. Rada Naukowa zaakceptowała ocenę dorobku naukowego i technicznego pracowników IŁ-PIB. Stanowisko Rady Naukowej wyrażone zostało w *Kartach ocen dorobku pracowników naukowych/badawczo-technicznych*. Po zakończonym procesie oceny *Karty ocen dorobku pracowników naukowych/badawczo-technicznych* zostały włączone do akt osobowych ocenianych pracowników.

Zaznaczyć należy, że zgodnie z Regulaminem, oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników Instytutu winny być dokonane w 2018 r. Oceny te zostały przeprowadzone dopiero w 2019 r., co należy uznać za **nieprawidłowość**. Z pisemnych wyjaśnień Dyrektora IŁ-PIB Pana dr inż. Jerzego Żurka z dnia 23 września 2019 r.⁴⁶ wynika, że cyt. *Kwestionariusze dorobku naukowego i technicznego dotyczące pracowników naukowych i badawczo-technicznych, którzy powinni mieć dokonaną ocenę dorobku w roku 2018, Kierownik DSP rozesał do kierowników zakładów w dniu 7 stycznia 2019 r., a same kwestionariusze były zbierane w pierwszym terminie do 18 stycznia, a w drugim do końca lutego br. Sam fakt takiej decyzji wynikał z informacji, że Rada Naukowa jest w niepełnym składzie (...) Wszystkie uzupełnione kwestionariusze zostały przekazane Przewodzącemu Komisji RN ds. kadry z początkiem marca br.* Zespół kontrolny uznał złożone wyjaśnienia za wystarczające, ponieważ w II półroczu 2018 r. Rada Naukowa IŁ-PIB funkcjonowała w niepełnym składzie. Niemniej jednak zwrócono uwagę, że w I półroczu 2018 r. Rada Naukowa IŁ-PIB funkcjonowała w pełnym składzie. Odwołanie 4 członków Rady Naukowej nastąpiło z dniem 24 maja 2018 r., ale już z dniem 25 maja 2018 r. powołano 4 nowych członków Rady Naukowej. Kolejne odwołanie 1 członka Rady Naukowej nastąpiło z dniem 6 lipca 2018 r., a następne z dniem 15 września 2018 r. Powołanie dwóch nowych członków Rady Naukowej nastąpiło z dniem 4 stycznia 2019 r., zatem w okresie od 4 stycznia do 29 czerwca 2019 r. Rada Naukowa funkcjonowała również w pełnym składzie.

Oceny okresowej pracownika naukowego IŁ-PIB Pana [REDACTED] zatrudnionego na stanowisku profesora nadzwyczajnego, dokonano po upływie 4 lat i 10 miesięcy od poprzedniej oceny, co należy uznać za **nieprawidłowość**. Zgodnie z art. 44 ust. 4 ustawy *o instytutach badawczych*, pracownicy naukowci podlegają ocenom okresowym nie rzadziej niż raz na 4 lata. Oceną objęto 4-letni okres zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego (lata 2014-2017). Poprzednia ocena okresowa dokonana została 24 lipca 2014 r. Kolejna ocena okresowa winna zostać dokonana przed upływem 24 lipca 2018 r.

(Dowód: akta kontroli str. 531-535, 815-904)

⁴⁶ Pismo znak: DI.073.101.2019/271

V. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w Instytucie Łączności

Tematykę dotyczącą Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w IŁ-PIB w 2018 r. regulowało Zarządzenie nr 1 Dyrektora Instytutu Łączności z dnia 19 stycznia 2018 roku w sprawie: *Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w IŁ-PIB*, natomiast w 2019 r. Zarządzenie nr 1 Dyrektora Instytutu Łączności z dnia 28 stycznia 2019 roku w sprawie: *Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w IŁ-PIB*. Regulaminy Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych zostały uzgodnione z Zakładową Organizacją Związkową NSZZ „Solidarność” w Instytucie Łączności. Prowadzenie rachunku bankowego, na którym były gromadzone środki Funduszu, opłacane było ze środków własnych Instytutu.

Zgodnie z przepisami regulaminu w 2018 r. środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych administrował pracodawca, natomiast za właściwą realizację postanowień regulaminu odpowiedzialny był Kierownik Działu Spraw Pracowniczych w Instytucie Łączności.

Środki finansowe Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych mogły być przeznaczone na:

- 1) wypoczynek dzieci i młodzieży organizowany w różnych formach,
- 2) wypoczynek urlopowy pracowników organizowany w różnych formach,
- 3) wypoczynek w dni wolne od pracy oraz wypoczynek w formie krótkich wycieczek (finansowanie wynajęcia autokaru),
- 4) działalność kulturalno-oświatową i sportowo-turystyczną,
- 5) pomoc rzeczową i finansową - przeznaczoną dla osób dotkniętych wypadkami losowymi lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej,
- 6) pomoc zwrotną na cele mieszkaniowe udzielaną w formie pożyczek,
- 7) opłaty (pobyt i wyżywienie) związane z wychowaniem przedszkolnym dzieci pracowników w żłobkach i przedszkolach oraz klubach dziecięcych,
- 8) pieniężne świadczenie świąteczne dla pracowników (bony towarowe).

Osobami uprawnionymi do korzystania z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych byli:

- 1) pracownicy Instytutu Łączności,
- 2) dzieci pracowników w wieku do lat 18 oraz w wieku do lat 25, jeżeli są na utrzymaniu rodziców i kształcą się,
- 3) emeryci i renciści oraz osoby otrzymujące świadczenie przedemerytalne - byli pracownicy Instytutu Łączności posiadają prawo do skorzystania z pomocy socjalnej w formie jednorazowej zapomogi lub pożyczki na cele remontowe,
- 4) członkowie rodzin po zmarłych pracownikach, jeżeli byli na utrzymaniu osoby zmarłej i uzyskali rentę rodzinną po zmarłym.

Świadczenia były udzielane na pisemny wniosek osoby uprawnionej. Wnioski można było składać najpóźniej do dnia 10 grudnia danego roku. Wnioski dotyczące przyznania świadcze-

nia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (pożyczki na cele mieszkaniowe, zapomogi pieniężne, świadczenia rzeczowe) opiniowane były przez Komisję ds. ZFŚS, którą powołał Dyrektor Instytutu Łączności. Pozostałe wnioski były weryfikowane podczas składania wniosków przez pracowników Działu Spraw Pracowniczych oraz podczas ich wypłaty. Ostateczną decyzję dotyczącą przyznania świadczenia podejmował Dyrektor Instytut Łączności lub osoba przez niego upoważniona.

Podstawę do ustalenia wysokości wszelkich świadczeń i dopłat z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, stanowił dochód przypadający na 1 osobę, przy uwzględnieniu faktycznej wysokości wszystkich dochodów uzyskiwanych przez osoby wspólnie zamieszkujące i prowadzące wspólne gospodarstwo domowe.

Zasady te nie zmieniły się w 2019 r.

Kontroli poddano dokumentację dotyczącą wydatkowania środków z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w 2019 r.:

- 1) Pomoc rzeczowa i finansowa – analizie poddano 3 wybrane w sposób losowy wnioski, co stanowiło 27% złożonych wniosków,
- 2) Pożyczki na cele mieszkaniowe – analizie poddano 6 wybranych w sposób losowy wniosków złożonych przez pracowników, co stanowiło 19% złożonych wniosków⁴⁷ oraz 2 wnioski złożone przez emerytów i rencistów, co stanowiło 50% złożonych wniosków,
- 3) Dofinansowania do wypoczynku dzieci i młodzieży oraz pracowników, imprez kulturalnych i sportowych, opłat (pobyty, wyżywienie) w żłobkach, przedszkolach i klubach dziecięcych analizie poddano 22 wybrane w sposób losowy wnioski, co stanowiło 6% złożonych wniosków.

Analiza dokumentów nie wykazała nieprawidłowości. Oświadczenia i wnioski składane były na wymaganych formularzach i zawierały niezbędne informacje. Do wniosków dołączane były wymagane załączniki, np. zaświadczenia lekarskie o leczeniu, rachunki za leki lub opłaty bieżące, bilety wstępu (karnety) na daną imprezę, zaświadczenia o przyjęciu dziecka do żłobka lub przedszkola, imienny dowód opłaty czesnego. Na wnioskach dotyczących przyznania świadczenia z ZFŚS na cele mieszkaniowe, zapomogi pieniężnej oraz świadczenia rzeczowego znajdowały się adnotacje komisji socjalnej o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku oraz podpisy członków komisji.

Zidentyfikowano natomiast **uchybień**, które nie miały jednak istotnego wpływu na kontrolowaną działalność:

- 1) w Zarządzeniach w sprawie: Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w IŁ-PIB wskazano błędne daty, tj.

⁴⁷ Wnioski i umowy były zawarte w latach 2017-2019, natomiast spłata pożyczki były kontynuowana w 2019 r.

- w Załączniku do Zarządzenia nr 1 Dyrektora Instytutu łączności z dnia 19 stycznia 2018 r. wskazano, że jest to Załącznik do Zarządzenia nr 1 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 19 stycznia 2017 roku,
 - w Zarządzeniu nr 1 Dyrektora Instytutu łączności z dnia 28 stycznia 2019 r. wskazano, że *Traci moc Zarządzenie nr 1 Dyrektora Instytutu łączności PIB z dn. 19 stycznia 2017 r.*, natomiast prawidłowa data to 19 stycznia 2018 r.,
 - w Załączniku do Zarządzenia nr 1 Dyrektora Instytutu łączności z dnia 28 stycznia 2019 r. wskazano, że jest to Załącznik do Zarządzenia nr 1 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 28 stycznia 2018 roku,
 - w § 1 Regulaminów wskazano nieaktualne publikatory ustawy z dnia 4 marca 1994 r. *o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych* oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. *o związkach zawodowych*.
- 2) pismo do Działu Księgowości z dnia 28 maja 2019 r. nie zostało podpisane przez Główną Księgową i Dyrektora, pomimo wskazania tych osób w dokumencie,
 - 3) wniosek z dnia 16 października 2017 r. dotyczył udzielenia pożyczki na cele mieszkaniowe (wykup mieszkania), natomiast w umowie wskazano, że wniosek dotyczył pożyczki na remont mieszkania. W piśmie z dnia 30 września 2019 r. Dyrektor Instytutu wyjaśnił⁴⁸, że pracownik wypełnił wniosek o pożyczkę opisując go na cel wykupu mieszkania i był to wniosek na kwotę 10.000 zł. Jednak w momencie składania wniosku zdecydował się na mniejszą pożyczkę w ramach zwykłego remontu, który nie wymagał żadnych dodatkowych dokumentów, a z umowy o pożyczkę wynikały zdecydowanie niższe raty (przy 10.000 zł byłaby to kwota raty 285,72 zł, a w przypadku pożyczki na 4.000 zł jest to rata 173,91 zł), które były dla pracownika mniejszym obciążeniem. Na wniosku zmieniona została kwota pożyczki, nie dokonano natomiast korekty celu przeznaczenia pożyczki,
 - 4) z treści obowiązujących w 2018 r. i 2019 r. Regulaminów Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w IŁ-PIB nie wynika w sposób jednoznaczny, że ze środków ZFŚS mogą być finansowane wydatki na działalność kulturalno-oświatową i sportowo-turystyczną także dzieci pracowników. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Instytutu z dnia 30 września 2019 r.⁴⁹, wydatkami na działalność kulturalno-oświatową i sportowo-turystyczną, finansowanymi ze środków ZFŚS, mogą być bilety lub karnety wstępu na basen, kino, teatr, zajęcia sportowe itp. Ograniczenia, które są opisane w § 12, nie ograniczają możliwości sfinansowania ww. działalności dla dzieci pracownika, a mówią jedynie o ich indywidualnym zakupie przez pracownika, czyli jeśli istnieje dokument w postaci np. faktury lub biletu imiennego to ma być on ściśle związany z da-

⁴⁸ Pismo znak: DI.109.2019/284

⁴⁹ Pismo znak: DI.109.2019/284

nym pracownikiem, tym bardziej, że przedstawiane przez pracownika bilety np. do kina czy teatru są przeważnie z wyjść rodzinnych.

Wskazać także należy, że zgodnie z § 6 Regulaminów Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w IŁ-PIB Komisję ds. ZFŚS powołuje Dyrektor Instytutu Łączności. Komisja ds. ZFŚS została powołana Decyzją nr 8 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 09 lutego 2015 r. Zgodnie natomiast z § 3 Zarządzenia nr 1 Dyrektora Instytutu Łączności z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie: *Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w IŁ-PIB* oraz Zarządzenia nr 1 Dyrektora Instytutu Łączności z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie: *Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w IŁ-PIB*, straciły moc Zarządzenia obowiązujące w roku poprzednim. **Dobłą praktyką powinno być zatem, wobec utraty mocy Zarządzenia, którym powołano Komisję ds. ZFŚS, powoływanie Komisji ds. ZFŚS na podstawie obowiązujących w kolejnych latach Zarządzeń.**

(Dowód: akta kontroli str. 536-614)

VI. Rada Naukowa i jej działalność

Rada Naukowa jest organem stanowiącym, inicjującym, opiniodawczym i doradczym Instytutu w zakresie jego działalności statutowej oraz w sprawach rozwoju kadry naukowej i badawczo-technicznej.

Zgodnie z § 9 Statutu IŁ-PIB Rada Naukowa Instytutu liczy 24 członków. W skład Rady Naukowej wchodzi: pracownicy naukowcy i badawczo-techniczni Instytutu w liczbie 12 członków oraz osoby niebędące pracownikami Instytutu w liczbie 12 członków. W okresie objętym kontrolą Rada Naukowa IŁ-PIB przez kilka miesięcy funkcjonowała w niepełnym składzie. Szczegółowa informacja dotycząca odwołania dotychczasowych członków Rady Naukowej IŁ-PIB i powołania nowych członków znajduje się w części B pkt IV Projektu wystąpienia pokontrolnego.

Przewodniczącym Rady Naukowej był Pan [REDAKOWANE]. W dokumentacji dotyczącej Rady Naukowej IŁ-PIB znajdowały się akty powołania wszystkich członków Rady Naukowej.

W okresie objętym kontrolą odbyły się trzy posiedzenia Rady Naukowej IŁ-PIB⁵⁰. Ponadto w dniu 6 lutego 2019 r. Rada Naukowa IŁ-PIB podjęła w trybie obiegowym Uchwałę w sprawie regulaminu organizacyjnego IŁ-PIB. W wyniku kontroli stwierdzono, że Rada Naukowa IŁ-PIB uczestniczyła w realizacji wszystkich prowadzonych w okresie objętym kontrolą zadań wskazanych w art. 29 ust. 2 ustawy *o instytutach badawczych*.

(Dowód: akta kontroli str. 495-497, 509-516)

⁵⁰ W dniach: 26 kwietnia 2018 r., 7 czerwca 2018 r. i 6 czerwca 2019 r.

VII. Prace realizowane w ramach działalności podstawowej i w ramach działalności innej niż podstawowa, ich powiązanie z zadaniami określonymi w Statucie IŁ-PIB

Prowadzona w 2018 r. i I półroczu 2019 r. przez Instytut Łączności działalność była zgodna ze Statutem IŁ-PIB i koncentrowała się na działalności podstawowej, obejmującej: prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych, przystosowywanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych do zastosowania w praktyce, ich wdrażanie oraz upowszechnianie. Instytut prowadził działalność przede wszystkim w następujących formach: działalności statutowej, projektów badawczych finansowanych ze środków krajowych i unijnych, projektów międzynarodowych, prac badawczo-rozwojowych na rzecz zleceniodawców zewnętrznych, usług badawczych realizowanych przez laboratoria badawcze i usług wzorcowania wykonywanych przez laboratoria wzorcujące aparaturę pomiarową, a także w formie działalności szkoleniowej oraz normalizacyjnej.

Instytut Łączności zapewniał wsparcie naukowe, badawcze i techniczne instytucjom państwa, realizował zadania zlecane przez administrację publiczną, udzielał specjalistycznej wiedzy i świadczył usługi doradztwa technicznego, opracowywał analizy, raporty, ekspertyzy i opinie techniczne na potrzeby ministerstw, urzędów i innych organów administracji publicznej, a także brał udział w pracach komitetów doradczych.

W zakresie projektów badawczych działalność Instytutu koncentrowała się na kontynuacji realizowanych już projektów oraz na prowadzeniu intensywnych działań zmierzających do uzyskania dofinansowania dla nowych projektów.

W 2018 r. Instytut Łączności realizował 14 projektów badawczych, w tym 6 projektów w ramach programów międzynarodowych⁵¹.

W 2018 r. rozpoczętych zostało 5 projektów:

- 1) ZONE – Zintegrowany system wsparcia polityki i programów Ograniczenia Niskiej Emisji (wartość projektu: 8 800 024,00 zł; dofinansowanie dla IŁ-PIB: 2 204 014,00 zł),
- 2) GIMME PRS – GNSS Interference Monitoring and Mitigation for Endusers PRS (wartość projektu: 349 839,81 euro; wartość projektu dla IŁ-PIB: 159 380,00 euro),
- 3) 5G@PL – Wdrażanie sieci 5G w gospodarce polskiej (wartość projektu: 7 445 500,00 zł; dofinansowanie dla IŁ-PIB: 3 198 082,00 zł),
- 4) KSO3C – Krajowy schemat oceny i certyfikacji bezpieczeństwa oraz prywatności produktów i systemów IT zgodny z Common Criteria (wartość projektu: 24 322 325,28 zł; dofinansowanie dla IŁ-PIB: 8 934 745,70 zł),
- 5) 3PFD – PRS Pilot Project for Demonstration (wartość projektu: 2 114 691,32 euro; wartość projektu dla IŁ-PIB: 102 720,00 euro).

⁵¹ Programu UE na rzecz badań naukowych i innowacji Horyzont 2020 (2 projekty), Programu Interreg Region Morza Bałtyckiego (1 projekt), Programu EUREKA (1 projekt), Konkursu GNSS – Member States PRS Joint Test Activities (2 projekty).

W wymienionym okresie kontynuowano realizację 7 projektów:

- 1) R-Mode Baltic – Ranging Mode for the Baltic Sea, R-Mode Baltic of Interreg Baltic Sea Region (wartość projektu: 3 428 487,50 euro; wartość projektu dla IŁ-PIB: 297 500,00 euro),
- 2) IDSoC – Innowacyjny komponent sprzętowo-programowy, wykorzystujący specjalizowany układ scalony oraz oprogramowanie, realizujący różne funkcje kryptograficzne, ze szczególnym uwzględnieniem zastosowań w systemach identyfikacji elektronicznej z wysokim poziomem pewności (wartość projektu: 18 364 675,00 zł; dofinansowanie dla IŁ-PIB: 12 599 138,00 zł),
- 3) SIMFREE - Open-source freeware for fiber optic communication and sensing simulations (wartość projektu: 134 462,40 euro),
- 4) NPC – Narodowa Platforma Cyberbezpieczeństwa (wartość projektu: 16 946 225,00 zł; dofinansowanie dla IŁ-PIB: 990 000,00 zł),
- 5) SDM – Modelowanie i optymalizacja elastycznych sieci światłowodowych ze zwielokrotnianiem przestrzennym (wartość projektu: 413 350,00 zł),
- 6) HYPERMAT – Przejrzalne metamateriały hiperboliczne na potrzeby nowej generacji przyrządów fotonicznych (wartość projektu: 7 902 300,00 zł; dofinansowanie dla IŁ-PIB: 907 300,00 zł),
- 7) MONALIS – Monitorowanie i zarządzanie jakością usług w multimedialnych systemach dystrybucji dużej skali (wartość projektu: 1 231 048,00 zł; wartość projektu dla IŁ-PIB: 387 250,00 zł).

W 2018 r. zakończono realizację 2 projektów:

- 1) netBaltic – Internet na Bałtyku – realizacja wielosystemowej, samoorganizującej się szerokopasmowej sieci teleinformatycznej na morzu dla zwiększenia bezpieczeństwa żeglugi poprzez rozwój usług e-nawigacji (wartość projektu: 5 924 750,00 zł; wartość projektu dla IŁ-PIB: 1 106 750,00 zł),
- 2) EfficienSea 2 – Efficient, Safe and Sustainable Traffic at Sea (wartość projektu: 11 482 500,89 euro; wartość projektu dla IŁ-PIB: 312 637,28 euro).

W projektach zakończonych w 2018 r. osiągnięto zamierzone cele, a ich realizacja przyczyniła się do rozszerzenia katalogu usług oferowanych odbiorcom zewnętrznym oraz do wzmocnienia zaplecza badawczego Instytutu. Ważnym obszarem budowania kompetencji, w którym Instytut podjął realizację projektów było cyberbezpieczeństwo.

W ramach prowadzonej działalności podstawowej w 2018 r., pracownicy IŁ-PIB opracowali 96 publikacji. Publikacje te opracowane zostały w różnych komórkach organizacyjnych Instytutu.

W I półroczu 2019 r. Instytut łączności realizował 17 projektów badawczych i rozwojowych, w tym: 5 rozpoczętych w 2018 r., 7 kontynuowanych w 2018 r. oraz 5 rozpoczętych w 2019 r.

W I półroczu 2019 r. rozpoczęto realizację następujących projektów:

- 1) VINCI - Zintegrowany system wsparcia dla poprawy warunków opieki i stylu życia osób starszych (wartość projektu: 766 959,00 zł; wartość projektu dla IŁ-PIB: 592 029,80 zł),
- 2) 5G Perfecta - Mechanizmy i algorytmy testowania sieci mobilnych nowej generacji 5G i ich usług (wartość projektu: 1 272 750,00 zł, wartość projektu dla IŁ-PIB: 357 750,00 zł),
- 3) SyMEC - System MEC dla wspierania zaawansowanych aplikacji w środowisku sieci przewodowych i bezprzewodowych 3G/4G/5G (wartość projektu: 67 999 758,00 zł, dofinansowanie dla IŁ-PIB: 1 806 246,00 zł),
- 4) SI2PEM - System Informacyjny o Instalacjach wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne (wartość projektu: 11 240 854,00 zł, dofinansowanie dla IŁ-PIB: 10 740 854,00 zł),
- 5) Analiza optyczna pikolitrowych objętości produktów procesów elektrochemicznych (wartość projektu: 1 350 500,00 zł, dofinansowanie dla IŁ-PIB: 85 400,00 zł).

Prace realizowane w ramach działalności podstawowej i innej niż podstawowa były powiązane z zadaniami określonymi w Statucie IŁ-PIB, odpowiednio w § 5, § 6 i § 7.

(Dowód: akta kontroli str. 98-148, 1311-1346, 1487-1492)

VIII. Komisja dyscyplinarna i rzecznik dyscyplinarny

W Instytucie łączności została powołana Komisja Dyscyplinarna oraz Rzecznik Dyscyplinarny. Komisja Dyscyplinarna została powołana przez pięcioosobową Komisję Wyborczą, w wyniku wyborów przeprowadzonych w dniu 10 września 2015 r. we wszystkich siedzibach IŁ-PIB. Komisja Dyscyplinarna została powołana na czteroletnią kadencję (2015 – 2019). W skład Komisji Dyscyplinarnej weszli:

– Pan ██████████,

– Pan ██████████,

– Pani ██████████

W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej powołania Komisji Dyscyplinarnej stwierdzono **uchybiecie**, polegające na podpisaniu Sprawozdania z wyborów Komisji Dyscyplinarnej⁵² oraz załączonych do niego Wyników głosowania do Komisji Dyscyplinarnej IŁ-PIB kadencji 2015–2019, z dnia 11 września 2015 r., jedynie przez trzech członków Komisji. Z pisemnych wyjaśnień Zastępcy Dyrektora ds. Operacyjnych IŁ-PIB Pana Marcina Osieckiego z dnia 25 września 2019 r.⁵³ wynika, że Sprawozdanie z wyborów Komisji Dyscyplinarnej podpisane zostało tylko przez trzech członków Komisji Wyborczej, z racji miejsca pracy pozostałych dwóch członków Komisji, tj. Pan ██████████ pracuje w Gdańsku i Pani ██████████

⁵² Sprawozdanie z wyborów do Komisji Dyscyplinarnej IŁ-PIB kadencji 2015-2019, przeprowadzonych w dniu 10 września 2015 r., sporządzone w dniu 11 września 2015 r.

⁵³ Pismo znak: DI.073.104.2019/279

pracuje we Wrocławiu. Wymienieni członkowie Komisji Wyborczej nie zgłosili zastrzeżeń. Zespół kontrolny nie uznał tych wyjaśnień za w pełni wystarczające, ponieważ Kierownictwo Instytutu w momencie powołania składu Komisji Wyborczej posiadało wiedzę o miejscach pracy jej członków i ewentualnych trudnościach związanych z późniejszym podpisaniem dokumentów dotyczących powołania Komisji Dyscyplinarnej.

Na posiedzeniu Rady Naukowej IŁ-PIB w dniu 15 października 2015 r. powołany został Rzecznik Dyscyplinarny IŁ-PIB. W wyniku głosowania Rada Naukowa IŁ-PIB podjęła jednogłośnie uchwałę o powołaniu Pana ██████████ na stanowisko Rzecznika Dyscyplinarnego Instytutu Łączności. Wymieniony wyraził zgodę na kandydowanie i pełnienie tej funkcji. Zgodnie z art. 57 ust. 4 ustawy o instytutach badawczych kadencja Rzecznika Dyscyplinarnego powoływanego przez Radę Naukową instytutu trwa 4 lata.

(Dowód: akta kontroli str. 938-960)

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, **pozytywnie z nieprawidłowościami** oceniono funkcjonowanie Instytutu Łączności w obszarze organizacji i jakości pracy Instytutu. Za **nieprawidłowości** uznano:

- niezłożenie do Krajowego Rejestru Sądowego wniosku o zmianę wpisu w związku z zatwierdzeniem przez Ministra Cyfryzacji – Panią Annę Streżyńską Statutu IŁ-PIB, stanowiącego załącznik do Decyzji nr 56 Ministra Cyfryzacji z dnia 7 lipca 2017 r., czym naruszono art. 22 ustawy o KRS,
- prowadzenie akt osobowych pracowników niezgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1986 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika oraz Rozporządzenia Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej,
- niezgodność zapisu punktu 1 ppkt a Regulaminu określającego tryb przeprowadzania okresowej oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych i badawczo-technicznych IŁ-PIB⁵⁴ z art. 44 ust. 4 ustawy o instytutach badawczych,
- dokonanie oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników Instytutu po terminie wynikającym z Zarządzenia nr 17 z dnia 30 sierpnia 2017 r. w sprawie regulaminu określającego tryb okresowej oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych i badawczo-technicznych IŁ-PIB,
- dokonanie oceny okresowej pracownika naukowego IŁ-PIB Pana ██████████ ██████████, zatrudnionego na stanowisku profesora nadzwyczajnego, po

⁵⁴ Zarządzenie nr 17 Dyrektora Instytutu Łączności z dnia 30 sierpnia 2017 r. w sprawie regulaminu określającego tryb okresowej oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych i badawczo-technicznych IŁ-PIB.

upływie 4 lat i 10 miesięcy od poprzedniej oceny, co jest niezgodne z art. 44 ust. 4 ustawy o *instytutach badawczych*,

- niedokonanie aktualizacji Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy z dnia 1 lipca 2014 r., regulującego zasady wynagradzania.

Ponadto zidentyfikowano **uchybień**, które nie miały istotnego wpływu na kontrolowaną działalność, tj.:

- wskazanie błędnych dat w Zarządzeniach Dyrektora IŁ-PIB w sprawie: Regulaminu ZFŚS w IŁ-PIB⁵⁵,
- wskazanie w § 1 Regulaminów ZFŚS w IŁ-PIB nieaktualnych publikatorów ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o *zakładowym funduszu świadczeń socjalnych* oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o *związkach zawodowych*,
- niepodpisanie przez Główną Księgową i Dyrektora IŁ-PIB pisma skierowanego do Działu Księgowości z dnia 28 maja 2019 r., pomimo wskazania ich w dokumencie,
- niedokonanie korekty celu przeznaczenia pożyczki na wniosku z dnia 16 października 2017 r. dotyczącym udzielenia pożyczki na cele mieszkaniowe (wykup mieszkania),
- brak jednoznacznego określenia w treści obowiązujących w 2018 r. i 2019 r. Regulaminów ZFŚS w IŁ-PIB, czy ze środków ZFŚS mogą być finansowane wydatki na działalność kulturalno-oświatową i sportowo-turystyczną także dzieci pracowników,
- podpisaniu Sprawozdania z wyborów Komisji Dyscyplinarnej oraz załączonych do niego Wyników głosowania do Komisji Dyscyplinarnej IŁ-PIB kadencji 2015–2019, z dnia 11 września 2015 r., jedynie przez trzech członków Komisji.

C. Jakość zarządzania Instytutem Łączności

I. System zarządzania jakością

W okresie objętym kontrolą, 4 laboratoria oraz Jednostka ds. Porównań Międzylaboratoryjnych, funkcjonujące w Instytucie Łączności posiadały stosowne akredytacje:

1. Laboratorium Metrologii Elektrycznej, Elektronicznej i Optoelektronicznej (LMEEiO),
2. Laboratorium Aparatury Pomiarowej EMC (LAP EMC),
3. Laboratorium Badań Urządzeń Telekomunikacyjnych (LBUT),
4. Laboratorium Badań EMC (LB EMC),
5. Jednostka ds. Porównań Międzylaboratoryjnych (JPM).

Certyfikaty akredytacji zostały wydane przez Polskie Centrum Akredytacji.

⁵⁵ Zarządzenie nr 1 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 19 stycznia 2018 r., Zarządzenie nr 1 Dyrektora IŁ-PIB z dnia 28 stycznia 2019 r.

Ponadto z informacji przekazanych przez Instytut⁵⁶ wynika, że w okresie objętym kontrolą w IŁ-PIB nie był wdrożony jednolity system zarządzania jakością.

(Dowód: akta kontroli str. 1227-1229)

II. Perspektywiczne kierunki działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej oraz kierunkowe plany tematyczne badań naukowych i prac rozwojowych

Z informacji przekazanych przez IŁ-PIB⁵⁷ wynika, że wstępne założenia przedstawiające prace nad nową strategią zostały zaprezentowane Ministrowi Cyfryzacji na spotkaniu w dniu 30 lipca 2019 r. Założenia strategii i harmonogram prac miały zostać przedłożone na posiedzeniu Rady Naukowej IŁ-PIB, planowanym na październik 2019 r.

(Dowód: akta kontroli str. 1227-1229)

Zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 6 ustawy o *instytutach badawczych*, zatwierdzanie perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej należy do zadań rady naukowej instytutu badawczego. Z pisma IŁ-PIB z dnia 26 września 2019 r.⁵⁸ wynika, że w Instytucie nie opracowuje się kierunkowych planów tematycznych badań naukowych i prac rozwojowych w osobnym dokumencie, co uznano za **uchybiecie**. Tematykę badań naukowych i prac rozwojowych Instytutu zamieszcza się w corocznym planie finansowym, który przedstawiany jest do opiniowania Radzie Naukowej Instytutu. Plan finansowy IŁ-PIB na 2018 rok oraz Plan Finansowy IŁ-PIB na 2019 rok zostały zaopiniowane przez Radę Naukową IŁ-PIB.

Szczegółowa tematyka badań naukowych i prac rozwojowych IŁ-PIB w okresie objętym kontrolą, znajdowała się w następujących dokumentach:

- Plan finansowy na 2018 r. – I część rzeczowa planu finansowego oraz załącznik nr 1 do Planu,
- Plan realizacyjny prac statutowych na 2018 r. finansowanych z dotacji z MNiSW,
- Plan realizacyjny prac statutowych własnych na 2018 r. finansowany ze środków Własnych,
- Plan finansowy na 2019 r. - I część rzeczowa planu finansowego oraz załącznik nr 1 do Planu,
- Plan zadaniowy na 2019 r. – zadania finansowane ze środków subwencji MNiSW,
- Plan zadaniowy na 2019 r. – zadania finansowane ze środków własnych IŁ-PIB.

⁵⁶ Pismo Zastępcy Dyrektora ds. Operacyjnych IŁ-PIB Pana Marcina Osieckiego z dnia 26 września 2019 r., znak: DI.073.107.2019/282

⁵⁷ Pismo Zastępcy Dyrektora ds. Operacyjnych IŁ-PIB Pana Marcina Osieckiego z dnia 26 września 2019 r., znak: DI.073.107.2019/282

⁵⁸ Pismo Zastępcy Dyrektora ds. Operacyjnych Pana Marcina, znak: DI.073.107.2019/282

Z analizy Planu finansowego IŁ-PIB na 2018 rok oraz Planu finansowego IŁ-PIB na 2019 rok wynika, że główne kierunki działań Instytutu w danym roku wynikają z przedmiotu i zakresu działania określonego w Statucie IŁ-PIB.

(Dowód: akta kontroli str. 1227-1229, 1311-1381)

Zgodnie z ustawą o *instytutach badawczych* perspektywiczne kierunki działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej są dokumentem odrębnym od rocznego sprawozdania Dyrektora z wykonania zadań oraz rocznego planu finansowego. Wskazać należy na różnice dotyczące horyzontu czasowego planowania oraz zakresu szczegółowości tych dokumentów.

Prawidłowo sporządzone i aktualizowane perspektywiczne kierunki działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej to ważne narzędzie w zarządzaniu Instytutem, które powinno zapewnić zrównoważony rozwój Instytutu.

III. Roczny plan działalności Instytutu oraz roczne sprawozdanie Dyrektora IŁ-PIB z wykonania zadań

Roczny plan działalności Instytutu został zawarty w Planie finansowym IŁ-PIB na rok 2019, który został podpisany przez Dyrektora Instytutu w maju 2019 r. i pozytywnie zaopiniowany przez Radę Naukową IŁ-PIB w dniu 6 czerwca 2019 r.⁵⁹

Sprawozdanie Dyrektora z wykonania zadań Instytutu łącznie w 2018 r. było przedmiotem analizy i oceny Rady Naukowej IŁ-PIB w dniu 6 czerwca 2019 r.⁶⁰

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, **pozytywnie z uchybieniem** oceniono jakość zarządzania Instytutem łącznie. Za uchybienie uznano brak odrębnego dokumentu zawierającego perspektywiczne kierunki działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej Instytutu.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i oceny, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, zalecam Panu Dyrektorowi:

1. Dokonać aktualizacji wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego w związku z zatwierdzeniem przez byłego Ministra Cyfryzacji – Panią Annę Streżyńską Statutu IŁ-PIB, stanowiącego załącznik do Decyzji nr 56 Ministra Cyfryzacji z dnia 7 lipca 2017 r.
2. Dokonać aktualizacji Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy z dnia 1 lipca 2014 r., regulującego zasady wynagradzania, w szczególności w zakresie wysokości kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników Instytutu.
3. Dokonać zmiany zapisu punktu 1 ppkt a Regulaminu określającego tryb przeprowadzania okresowej oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników nauko-

⁵⁹ Uchwała nr 22 (2017-2021) Rady Naukowej IŁ-PIB z dnia 6 czerwca 2019 r. w sprawie zaopiniowania Planu finansowego Instytutu na rok 2019.

wych i badawczo-technicznych IŁ-PIB, stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 17 Dyrektora Instytutu Łączności z dnia 30 sierpnia 2017 r., celem doprowadzenia do zgodności z art. 44 ust. 4 ustawy o *instytutach badawczych*.

4. Dokonać zmian w Zarządzeniu nr 1 Dyrektora Instytutu Łączności z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie *Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w IŁ-PIB* mających na celu wskazanie:
 - prawidłowej daty uchylonego nim Zarządzenia nr 1, obowiązującego w przedmiotowym zakresie w 2018 roku,
 - aktualnych na dzień wydania ww. Zarządzenia publikatorów ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o *zakładowym funduszu świadczeń socjalnych* oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o *związkach zawodowych*.
5. Opracować odrębny dokument, zawierający perspektywiczne kierunki działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej Instytutu.
6. Dokonywać ocen dorobku naukowego i technicznego pracowników Instytutu zgodnie z terminami wynikającymi z ustawy o *instytutach badawczych* oraz Regulaminu określającego tryb przeprowadzania okresowej oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych i badawczo-technicznych IŁ-PIB, ustanowionego przez Dyrektora Instytutu Łączności.
7. Prowadzić akta osobowe pracowników Instytutu zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie *dokumentacji pracowniczej*.
8. Rzetelnie sporządzać Roczne sprawozdania o udzielonych zamówieniach publicznych.
9. Dokonywać zmian zawartych umów na podstawie dokumentów sporządzonych w języku polskim lub przetłumaczonych z języka obcego na język polski.
10. Zamieszczać na fakturach zakupu czytelne podpisy osób dokonujących kontroli merytorycznej oraz formalno-rachunkowej tych faktur.
11. Zamieszczać w dekretacjach na fakturach zakupu daty i numery, pod którymi zostały one zewidencjonowane w księgach rachunkowych.
12. Podpisywać pisma dotyczące wydatkowania środków finansowych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przez osoby decyzyjne, wskazane w treści pism kierowanych do Działu Księgowości Instytutu Łączności.
13. W przypadku zmiany celu przeznaczenia pożyczki, udzielanej przez Instytut z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, dokonywać korekty celu przeznaczenia pożyczki na wniosku dotyczącym jej udzielenia.

⁶⁰ Uchwała nr 19/(2017-2021) Rady Naukowej IŁ-PIB z dnia 6 czerwca 2019 r. w sprawie zaopiniowania sprawozdania Dyrektora z wykonania zadań Instytutu Łączności w 2018 r.

14. Jednoznacznie określić w treści obowiązujących w IŁ-PIB regulaminów Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, czy ze środków ZFŚS mogą być finansowane wydatki na działalność kulturalno-oświatową i sportowo-turystyczną dzieci pracowników Instytutu.
15. Zapewnić w przyszłości podpisywanie dokumentów z wyborów Komisji Dyscyplinarnej Instytutu (tj. Sprawozdania z wyborów Komisji Dyscyplinarnej oraz załączonych do niego Wyników głosowania do Komisji Dyscyplinarnej) przez wszystkich członków Komisji Wyborczej.
16. Wskazywać w wydawanych uregulowaniach wewnętrznych prawidłowe daty uchylanych zarządzeń Dyrektora Instytutu oraz aktualne publikatory ustaw.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę Pana Dyrektora o przedstawienie, w terminie 60 dni od dnia otrzymania niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego* informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ww. ustawy od *Wystąpienia pokontrolnego* nie przysługują środki odwoławcze.

Minister Cyfryzacji

Marek ZAŁÓG

Wykonano w 2 egz.:

Egz. Nr 1 – Instytut łączności
ul. Szachowa 1, 04-894 Warszawa,

Egz. Nr 2 – aa

Sporządził: Zespół kontrolny

